

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDTELEK:

10 soros hirdetés sor egy napra 20 fillér.
minden következőnap 10 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesül-
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, június 26.

Orosz-Lengyelországban
Üldözzük az ellenséget.

Budapest, június 25. (Hivatalos.)

Orosz hadszíntér:

Halic és Zuraonó közt a harcok a Dnyeszter északi partján tovább tartanak. Az oroszok ellentámadásait visszavertük. A mi támadásunk előbbre halad. Zydacowon túl előnyomulva tegnap elfoglaltuk Chodorowot. Egyébként a Dnyeszter mentén Halicstól lefelé, továbbá Lembergig keletre Ravaruska mellett és a Tanow mentén a helyzet változatlan. A San déli partján nincs ellenség. Lengyelországban a szövetséges csapatok üldözik a Zawichost, Ozarov és Siennó felé visszavonuló orosz haderőket.

Olasz hadszíntér:

Tiroli és karintiai határon többszörös ágyuharc folyik. Partvidéki háttérterületen a reggeli órákban Rochitól keletre az ellenség két támadását visszavertük. Görzi hídfő és a scomeni fensik ellen ellenség ágyútűzét intéz. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Nehéz harcok folynak
a Dnyeszternél.

Berlin, június 25. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Setcheztől délre közelharcban több géppuskát zsákmányoltunk. A Labyrinth-állásunk ellen ismételtent intézett ellenséges előretöréseket visszavertük. Argonnok nyugati szélén egy francia zászlóaljnak előretolt új állásunk ellen intézett támadása az ellenség súlyos veszteségei mellett összeomlott. Ellentámadásban elragadtunk ellenségtől még egy árkot, két erődházzal együtt, három újabb géppuska és három aknavető jutott kezünkre. A Maas-magaslatokon a Tranchetől nyugatra megindított támadások teljesen meghiúsultak. A Tranchetől keletre visszafoglaltuk egy az ellenség által szivósan védelt összekötő árkot. Leintreynél Lunevillettől keletre kisebb ellenséges vállalkozásokat meghiúsítottunk.

Keleti hadszíntér:

A tegnapelőtt elfoglalt Kopaczyska falut ismét kiürítettük. Chorzeletről délkeletre Stegna falu közelében heves harc után csapataink az ellenséges vonalak egy részébe behatoltak és ott szilárdan megvetették lábukat.

Délkeleti hadszíntér.

Woyrsch vezérezredes csapatai az ellenség üldözése közben az Ilztől délre átlépték az erdős vidéket. Mackensen tábornagy hadseregeinél a helyzet lényegében változatlan. Halicstól északnyugatra a Linsingen tábornok hadseregének egyes részét a túlerővel föllépő ellentámadások elől Martinownál a Dnyeszter déli partjára kellett visszavennünk. Tovább a folyón felfelé előrehaladó támadásban vagyunk. A hadsereg bal szárnya Chodorownál áll. Legtöbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Török győzelem
a Kaukázusban.

Kontantinápoly, június 25. A főhadiszállás közli: A kaukázusi arvonalon Kale-Boghaz közelében egyik csapatunk, amely az ellenséges utóvédet szorongatta, június huszonharmadikán reggel ellentámadással visszaverte az ellenség támadását és arra kényszerítette az ellenséget, hogy Kale-Boghaz irányában visszavonuljon. — A Dardanella-fronton tegnap Sedil-Bahr és Ariburnu mellett megszakításokkal gyengébb tűzérési és gyalogsági harc volt. A többi hadszíntéren a helyzet változatlan. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Kudarcc után.

Arad, június 25

Vereség után kiki a maga módja szerint és a maga vérmérsékletéhez képest keres vigasztalódást és megnyugvást. Az angol két napig megpróbál a maga ősi hidegvérével tudomást nem venni arról, ami történt, de azután a józanság felülkerekedik benne és azt mondja: Lemberg el-este még se kis dolog. Mackensen gépe külön, megbízhatóbb szerkezet, mint a bárgyú nagyherceg gőzhengere. Az orosz kormány is megmarad a szokásos tempója mellett. Azelőtt pogromokat rendezett, ha valamilyen a dühét le akarta hűteni, most azonban ez kevés az idegrohamainak. Öt szocialista дума képviselőt összekötöttetett és marhavaggonban szállított Szibériába. A többi дума képviselők legalább rendes vasuti kocsit akartak kollegáiknak kieszközölni, de hiába. A cár dühös.

A franciák legalább nem önmagukon töltik ki az elkeseredés mérgét. Szétnéztek az akadémiákban, hogy van-e még német tudós azok tagjai között. Van. A németeknek annyi a tudósuk, hogy háromszoros kiselejtezés után még mindig maradt belőlük a francia akadémia halhatatlanjai között. Kitorölték tehát a francia akadémia tagjai sorából Röntgent, Behringet és Ehrlichet. Ezekkel a német tudósokkal ilyen módon mindenestre könnyebb végezni, mint a német katonákkal a fronton. Hogy ezután a francia apa a difteritisz gye- rekét inkább elhagyja pusztulni, sem hogy a Behring-szérumához nyuljon, a francia sebesült csontjában inkább benn hagyják a golyót, csak hogy a Röntgen német sugarait ne kelljen alkalmazni s a vérbajosok is hazafias érzéstől inkább neki mennek a biztos paralizisnek, sem hogy Ehrlich fioláit igénybe vegyék, — ezt nem írják a lapjelentések, amelyek a francia akadémia elhatározásáról jelentést tesznek.

A legérdekesebb és önmagához teljesen hű: az olasz. Elmegy a bohóckodásig, annak bizonyításában, hogy ami történt, ez csak a négyes ántánt-nak használhat. Lemberg? Semmi. Niente. Sőt az is, hogy az oroszokat megverték, előre megállapított terv szerint történt. Es jön egy gondolatbukfenc: a központi hatalmak megfogják verni nemcsak Oroszországot, hanem Franciaországot, Angliát, sőt Olaszországot. Es mikor így agyongyózták magukat, ki lesznek

merülve és akkor a megvert államok feltámadnak és megverik a holtra írárdt németeket és osztrák-magyarokat. Egészen így magyarázza ezt a római *Secolo* londoni levelezője, aki bizonyára számít arra, hogy hazájában ezt a bárgyuságot komolyan veszik és bátorságot merítenek belőle.

Mialatt a kudarc után kesergő négyes szövetségben ilyen sajátságos jelenségek figyelhetők meg, a győzők oldalán semmi, a mi elbizakodottságra, önteltségre vall. A bajor király, a német államtitkár a győzelem után a békéről beszél, a hasznos és komoly békéről, mint a melyhez a győzelem közelebb hozott bennünket. És minél több nagyobb győzelmet sikerül szereznünk, annál közelebb jutunk az óhajtott és álmodott, hosszú jövődre szóló békéhez.

Bizza csak ránk az olasz gondolat-köcker, hogy mi lesz velünk, ha végig győztünk az összes ellenségeken. Mi csak elbirjuk a győzelmeket; — de mi lesz a négyes szövetség tagjaival, ha már Lemberg eleste elvette az eszüket?...

Visszavert olasz támadás az Isonzónál.

(Hogyan harcol a magyar baka a taljánok ellen?)

Tévétrati tudósítás.

Budapest, június 25.

A rajtőhadiszállásról jelentik: A Felső-Isonzo vidékének hegyóriásai minduntalan elállják a türelmetlen folyó útját és kitérésre kényszerítik. Évezredes harc előzhetette meg a hegy és a víz között a mai elhelyezkedést, mintha máig sem nyugodott volna bele, az Isonzo minduntalan és harsogón neki-nekifut a hegyek lábának, hogy aztán erejevesztetten mégis csak engedjen a nagyobb hatalomnak. Medre, amelyet sziklatalajon mosott ki magának, mindenütt követi a hegyalakulásokat s a vonal, amelyen végigszángul, olyan rendszertelen és szeszélyes, mint amilyen a folyó maga.

A Krn alján, azon a vidéken, a hol a Baca patak vizével megduzzadt Idria beléje torkollik, hatalmas bubba fut az Isonzo és a woltschachi országut széles, fehér csikjával háromszöget alkot, a melynek végpontjai főt Iohmeim, középen Modreja, lent Selo. Az olaszoknak, hogy csak reményük is lehessen a sikerre, ki kell erőszakolniuk az Isonzon való átkelést minden ponton, tehát ezen a ponton is. Ez készítette az olasz hadvezetőséget arra, hogy a június tizenkettedikéről tizenharmadikára virradó éjjel Selo ellen támadást intézzen.

A csata eredményét az akkori hivatalos jelentés közölte: az olaszokat véresen visszaverték csapataink. Erdekés azonban a csata lefolyása is, egyrészt, mert tipikus, másrészt, mert az olasz vállalkozás teljes reménytelenségét mutatja.

Temesvári katonák az olaszok ellen.

A temesvári házvezred egyik zászlóaljának nevéhez fűződik a selói csata dicsősége. A zászlóalj Szombathelyi Béla őrnagy parancsnokságával egymaga állta a kétezerhatszáz löny olasz gyalogság támadását. Sikere annál nagyobb, mert az ellenséges gyalogságot az egyik magaslatról olasz elit-csapat, három ber-

saglieri-század és öt alpesi vadász-század tá-mogatta.

Tizedikén teljes csönd váltotta föl az előző napok mozgalmasságát. Ez gyanút keltett, mert hiába kutattak a hirtelen fordulat oka vagy magyarázata után. Másnap sem történt azonban semmi s a zászlóalj megfigyelő-tisztje csak tizenkettedikén este hét óra tájban észlelt szokatlan mozgolódást. Még nem tudták, milyen szándék mozgatja meg az olasz állásokat, csak az volt bizonyos, hogy készül valami.

Lassan este lett s a szem szerepét a tizenegy hónap viharában kilinomodott őszön vette át. A mély, fekete esőnd fenyegető sejtelmekkel népesedett meg. Három örökkévalóságnak tetsző óra mult el így. Végre tíz óra tájban halkan és óvatosan közeledő tömegek nesze hallatszott. Állásainkon ideges türelmetlenség futott végig. Nehogy a magunk indulata elhárítsa az ellenségről biztos végzetét, Szombathelyi őrnagy kiadta az utasítást:

— Senki sem mozdul, senki sem mutatja magát. Az ellenségnek azt kell hinnie, hogy üresek az árkok. A tüzet csak akkor szabad megnyitni, mikor a támadók a drótakadályokig jutottak!

Ezernégyszáz lépésnyire volt a mieinktől az ellenség elhagyott lövészárka. Másfél óra telt el, mire a woltschachi utra ért. Pontban féltizenkettőkor kapta a zászlóaljparancsnok telefonon a jelentést, hogy az ellenség az uton gyülekezik és csoportosul. Onnan már csak négyesegynéhány lépést kellett a támadóknak megtenniük. A temesvári fiúk még a lélekzetüket is visszafojtották s mozdulatlanul furták bele a tekintetüket a vastag sötétségbe. Keserves negyvenöt percig kellett még türtöztetniük indulatukat.

Éjszakai támadás a drótakadályoknál.

Egyszerre csak — pontosan negyed egy volt, éjtél után — megzörrent a drótakadály.

A biztosításra előratolt járőrök botlottak bele. A közeledő lépések zaja elárulta, hogy a rajvonat legfeljebb husz-huszonöt lépésre követi őket.

Rövid, éles fütty. A lövészárkokban egyszerre négy reflektor szeme tüzesedett meg s abban a pillanatban, amikor a négy hideg fénykéve beleereszkedett az éjszakába, hangja is támadt az eladdig néma árkoknak.

— Tűz!

— Ropog a puska, kattogott a gépfegyver. *Gerdanovich* és *Luffert* századosok fölugrottak a fedezék mellvédjére és kézi gránátot hajítottak az ijedségtől bódultan gomolygó ellenségre. A következő pillanatban a mellvéd-en állt minden katonánk.

A kézi bombák együtt robbantak a gránátokkal, amelyekkel pontosan „belőtt” tá-zárségünk árasztotta el a támadókat.

A tűznek irtózatos volt a hatása. Az olaszok lélektelenül, fajvesztetten keringettek a drótakadály előtt, mintha nem tudnának tőle szabadulni. Mindenki ordított, üvöltött. A sebesültek jajveszékelték:

— Aiuto! (Segítség!)

— Mia cara mamma!

— Santissima Maria! — hangzott innen is, onnan is kétségbeesetten, könyörgőn, vagy a fájdalmas nyöszörgő siránkozó hangján.

Percenk multak el, mire az ellenség föl-ocsudott kábultságából és megszaladt. Kétszáz lépéssel hátrább megállt, tüzelő állásba fejlődött és ekkor dördült el rézűkről az első lövés. Az elmúlt rémségek izgalma még bennük reszketelt s bizonytalanná tette a kezüket: egyetlen lövésük sem talált. Annál borzalmasabb volt a pusztítás, amit a mi puskáink

okoztak. Nem is bírták sokáig. Pontosán háromnegyed óra hosszat tartott a harc. Akkor beszüntették a tüzet

Kézi gránáttal a gépfegyver ellen.

Sokáig semmi sem történt. Már-már azt hitték a mi fedezékeinkben, hogy az ellenség a sötétség védelme alatt elvonult, amikor egyik éber katonánk odakiáltotta Pálos hadnagynak:

— Hadnagy ur, gépfegyver!

Pálos gyönyörű lélekjelenléttel pillanec alatt fön volt a mellvédén. Az olasz gépfegyver kezelőszemélyzete, amelynek ötven lépésre sikerült megközelítenie a lövészárkot, éppen a védőlemez felszerelésével foglalatzkodott. A hadnagy kézi bombát dobott, de nem találta el. Már kattogott a masina, amikor a második bomba elpusztította. Összesen csak öt lövés adhatott le.

Kévéssel utóbb az olasz parancsnok a jobbszárny mögött elhelyezett tartalék bevonásával új támadást kezdett balszárnyunk ellen.

Szombathelyi őrnagy azonnal készen volt az ellenrendszabállyal: a balszárnyra toltá tartalékát a tizenöt perccel utóbb megroppant a második olasz támadás is.

Visszavonulnak a támadók.

Második támadásuk kudarcra után az olaszok megkezdtek a visszavonulást.

A lassan szürkülő hajnal párás derengéséből siető, bukdácsoló alakok bontakoznak ki. A második támadás halottjai és sebesültjei közül azokat, akiket állásuk közelében ért golyó, magukkal vitték. Veszteségeik a visszavonulás során is szaporodtak. Gépfegyvereink és tüzer-ségünk mindvégig üldözte a menekülőket.

A győzelmes csata után járőrök mentek a sebesültek, a szétszórtak és a hadizsákmány összeszedésére. Ahogy kivilágosodott, az olaszok gyilkos tüzzel árasztották el a csatateret, hogy a sebesültek elszállításában megakadályozzanak, bátor egészségügyi járőreinknek mégis sikerült a sebesültek legnagyobb részét felszedniük.

Szombathelyi őrnagy az ellenség halottjainak és sebesültjeinek számát háromszázra becsüli. A hadizsákmányt hat szekéren szállították el a csata színhelyéről. Volt köztük nyolcvan puska, háromszáz zubbony s ugyanannyi felszerelési tárgy: szurony, töltés-táska, szakaszlámpa, gyalogsági ásó, dob.

A foglyok között volt egy „sotto tenente”, alhadnagy is, aki azt állította kihallgatásakor, hogy az olasz hadvezetés teljesen tájékozatlan a mi hadseregünk erőviszonyairól. A parancsot Selo megtámadására délután négy órakor kapták csak úgy egyszerűen, minden különösebb részletezés nélkül. Azt hiszi, hogy a borzalmas éjjeli csata után hosszú időre elment a kedvük a támadástól.

A többi fogoly szepegett, hogy bántódása lesz, mire Szombathelyi őrnagy szigorú arccal elibük állt:

— Nekünk nem kellett. Esztek, isztek, aztán visszaküldtek benneteket ezredetekhez.

A foglyok összenéztek s egyszerre csak megszólalt az egyik álliszt:

— Kegyelmes ur, excellencia, ezt csak nem teszi meg velünk!!

Az ARADI KOZLONY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal) — 357

Szerkesztőség (csak éjjel használható

mellékállomás) — — — — — 151

Kiadóhivatali és hirdetés osztály — — 151

Nyomda — — — — — 151

Az oroszok legyőzése irányítja Románia állásfoglalását.

(Bratianu tanácskozik minisztértársaival. — Szerbiát elhagyta az entente.)

— Távirati tudósítás. —

Köln—Bukarest, június 25.

A Kölnische Zeitung jelenti Bukarestből: Lemberg meghódítása Románia valamennyi biggadt politikusanál mély elégedettséget keltett. Románia viszonya a hadviselő államokhoz rövid időn belül tisztázódik. A kormány állásfoglalása az oroszok legyőzésének megfelelő irányban előrelátható.

Bratianu hosszabb diplomáciai tárgyalásokat tervez.

Bukarest, június 25. A Dimineata jelenti: Szerdán miniszteri tanácskozás volt Bratianu elnöklésével. A miniszteri tanácskozás elsősorban a belső helyzettel foglalkozott, de azután szóba került a külső politika is. Ertesülésünk szerint Bratianu előterjesztést tett arra vonatkozóan, hogy az országban minden mozgalmat, a mely az utcára akar kiterjeszkedni, megakadályozzanak. A miniszterelnök utalt arra, hogy ha 1913-ban — a bolgár okkupáció idejében — a körülmények megengedték a liberális pártoknak, hogy tömegeit az utcára s a királyi palota elé vezesse, a mai körülmények olyanok, hogy megtiltanak minden olyan manifesztációt, a mely a kormány munkáját betolyásolhatja, vagy megnehezítheti.

A miniszterelnök ezután beszámolt a külső politika mozzanatairól, a diplomáciai tárgyalás állásáról, ismertette az orosz jegyzékek egész eddigi anyagát s utalt arra, hogy a tárgyalás hosszú időt követel, a mely előreláthatóan két hónapnál tovább is eltarthat. Ezért a miniszterelnök a hadsereg részleges leszerelését és a katonák hosszabb szabadságolását javasolta, a mit a miniszteri tanácskozás el is fogadott.

Bukarest, június 25. Odesszából jelentik: Az Odeszki Lisztok bukaresti tudósítója Bratianu miniszterelnök egyik bizalmas kijelentéséről ad hírt. E szerint a miniszterelnök kijelentette, hogy az első nagyobb utcai tüntetésnél, amelyet erőszakkal akarnának megkíséríteni, a parlamenttől kapott felhatalmazás alapján Bukarestben és Jassyban kihirdeti az ostromállapotot.

Radoszlavov ragaszkodik Macedoniához.

Berlin, június 25. Szófiából táviratozzák: Radoszlavov miniszterelnök bizalmas tanácskozássra hívta meg a sajtó képviselőit, hivatkozott felelősségérzetükre s felhívta őket, hogy ezekben a komoly időkben lelkiismeretesen teljesítsék hazafiás kötelességüket. Magáról a bizalmas tanácskozással részletek nem szivárogtak ki, csupán annyi jutott nyilvánosságra,

hogy mély benyomást keltett Radoszlavov miniszterelnöknek következő nyilatkozata:

— Reánk bolgárookra nézve Macedonia feloszthatatlan.

Ez a nyilatkozat Radoszlavov egész nemzetiségi programját magában foglalja és megjelöli azt az alapot, amelyen egyedül tartja lehetőségnek a tárgyalásokat a nagyhatalmakkal.

Bolgár szociálisták állásfoglalása.

Berlin, június 25. Sakasov Janko a következőket írja a Vorwärts című lapnak Szófiából: A bolgár nép élénk támogatásban részesítette az ország semlegessége és a balkáni nemzetiségek állami összetartozása érdekében kifejtett agitációját, de ha a király és az uralkomón lévő osztályok érdeke úgy hozza magával, hogy Bulgária szakítson a semlegeséggel, akkor készek a harcbanálló felek egyikének vagy másikának oldalán beavatkozni a háborúba.

A katonaság harci kedvét egyelőre a nép és a szociálisták tartózkodó hangulata mérsékli. Nem tudjuk biztosan, hogy sikerülni fog-e az áradatot feltartóztatni, de pártunk szilárdan el van határozva arra, hogy mindvégig a függő balkáni kérdések békés megoldása mellett és a háború ellen agitáljon.

Üldözik Macedóniában a bolgárokat.

Szófia, június 25. A legutolsó héten 10,000 török és bolgár lakos menekült a szerbiai Macedóniából Strumica bolgár határszéli városba. A helyzet Szerbiában kétségbesítő.

Az entente elhídegyült Szerbia iránt.

Lugano, június 25. A Corriere della Sera római távirata szerint angol forrásból azt jelentik, hogy a négyesszövetség diplomáciája megváltoztatta a balkáni államokkal szemben eddig követett taktikáját. A míg Olaszország semleges volt, Nis volt a balkáni entente-politika gócpontja, Szerbia igényei azonban közben olyan nagyra nőttek, hogy szövetségesei elidegenedtek tőle. Még nagyobb kedvetlenséget okozott Szerbiának Montenegróval együtt indított albániai akciója. Mindez arra indította az entente-diplomatákat, hogy Szófiába tegyék át működésük fókuszpontját.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, hogy a lap kézbesítésére vonatkozó reklamációkat, avagy a lakhelyváltoztatást mindenkori a kiadóhivatallal közöljék, (Telefon 151.) mert másutt, pl. a lapkihordónál, vagy pénzbeszedőnél leadott címváltozások elkésve, vagy egyáltalában nem jutnak birtokunkba.

Szasszanow külgügyminiszter lemondott.

(Oroszország belső válsága.)

Távirati tudósítás.

Kopenhága, június 25.

A Tidende tudósítója jelenti Pétervárról, hogy Szasszanow külgügyminiszter benyújtotta lemondását a cárnak.

Terjed az orosz forradalom.

Bukarest, június 25. A Seara-nak jelentik Brailából, hogy odasérkezett híteles hírek szerint Oroszországban mininkább terjed a forradalmi mozgalom. A dinamit-bombák ismét megkezdték pusztító munkájukat. A minap röpítették a levegőbe Nikolajevics Miklós nagyherceg ismert barátnőjének palotáját. A robbanás következtében nagy tűz támadt Carszkoje-Szelóba s a palota egyik szárnya teljesen leégett.

A román állami monopóliumok igazgatója, Stefanescu, a ki a minap érkezett vissza Oroszországból, a Seara egyik munkatársának a következőket mondta:

— Oroszországban való tartózkodásom alkalmával nemcsak a lakosság forrongását figyelhettem meg, hanem, ami még fontosabb, azt is megtudtam, hogy a forradalmi szellem a hadseregre is kezd átesapni. Bizonyítékok vannak arra vonatkozóan, hogy a legtöbb esetben a katonai hadiszer- és élelemszállító vonatok, valamint a trén ellen elkövetett merénylésekben katonák vettek részt.

Hasonlóképpen a katonai raktárak felgyújtása is számos esetben maguknak a katonáknak a műve volt. Nem voltam éppen hosszú ideig Oroszországban, de a míg ott tartózkodtam, husznál több ilyen merénylet történt. Az egyik hadiszerrel megrakott katonavonatot, a mely a galicini harctérre volt szánva, a fozsik kerakéi alá helyezett bombával a levegőbe röpítették. Magam is szemtanúja voltam ennek a szörnyű jelenetnek, a mely olyan borzalmasan hatott rám, hogy sohasem fogom elfelejteni.

Kokovcev a jövő embere.

Hága, június 25. Itteni diplomáciai körökbe Pétervárról hírek jöttek aggasztó forradalmi mozgalomról. A minisztertanács Carszkoje-Szelóban folyton együtt van. Beszéli, hogy az orosz békepárt, amelynek élén Kokovcev áll, egyre jobban felülkerekedik. A cár hangulata nagyon nyomott.

Az orosz дума hangulata.

Berlin, június 21. A „Vossische Zeitung”-nak jelentik közvetett úton Pétervárról: Az orosz kormány félhivatalosai folyton azt hangoztatták, hogy дума valamennyi pártja egyetért a kormányval abban, hogy egyesült erővel kell megsemmisíteni a külső ellenséget és a kormány hálisan el is ismeri ezt a pártközi békét. Ezzel szemben öt szocialista dumaképviselőt, Badajevet, Muranovot, Petrovskit, Samoilovot és Sagovot egymáshoz kötözve egy marhavaggonban Szibériába szállították. Számos dumaképviselő kísérletet tett, hogy ennek a büntetésnek elejét vegye, vagy legalább is kieszközölje, hogy a szállítás emberi formában történjék, de sikertelenül.

Mentegetik kudarcaikat az olaszok.

(Rossz időben, megerősített határok ellen nem tudnak harcolni. — Cadorna nem akar embereket áldozni.)

Távirati tudósítás.

Budapest—Bécs—Róma, június 25.

A hadisajtószállásról jelentik: Az Isonzo folyómenti arcvonal déli részén az olaszok látszólag fokozott tevékenységre készülnek. Egyelőre heves ágyuzásokba kezdtek. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Megerősített határaink ellen nehéz a harc.

Lugano. A Corriere della Sera visszapillantva a háboru első hónapjára, dicséri a mozgósítás keresztültvitelét. Rámutat arra, hogy milyen nehézséget okoz megerősített határunk a hadseregnek s azzal vigasztalja a publikumot, hogy a németek tíz hónapon át nem tudták keresztültörni a francia frontot. (Igaz, hogy a németek ezt nem is akarták, mert az orosz hadszíntéren forszírozták a győzelmet.)

Oriási olasz repülőgép.

Bécs. A Neues Wiener Journal jelenti: A Karszt vidéken tegnap feltűnt egy Albatrosz típusu kettősfedelű óriási olasz repülőgép, amelyen ötven ültek. A repülőgép tizenkét centiméteres propellerrel felszerelt bombákat képes ledobni. A repülőgép rosszul dolgozik. Katonáink hajtóvadászatot indítottak ellene.

Esőben nem harcol az olasz.

Berlin. Bresciából jelentik: A záporosó megakadályozza az olasz hadműveletek. A patakok és a folyók annyira megáradtak, hogy nem lehet átkelni rajtuk. A rossz idő és a köd kényszerítette a felderítő repülőgépeket is, hogy visszatérjenek.

50.000 líra egy zászlóért.

Lugano. Egy Clerioi nevű olasz ember 50 000 líra jutalmat tűzött ki annak az olasz katonának, aki elsőnek zsákmányol osztrák-magyar zászlót. Cadorna vezérkari főnök levelében köszönte meg a bátorító adományt.

Az olasz vezérkar tervel.

Rotterdam, június 25. A „Giornale d'Italia” közli az olasz vezérkar június 24-iki jelentéséből, hogy az egész vonalon élénkebb a tűzérési harc. A magyar és osztrák csapatok éjszaka háromszor egymásután megkisérelték, hogy a Freikofelen keresztültörjék az olasz állásokat.

London. A Reuter-ügynökség veronai jelentést közöl, amely láthatóan magyarázni akarja az olaszok eddigi sikertelenségeit. A magyar és osztrák csapatok — mondja a jelentés — most erősítéseket kaptak, melyekkel az egész fronton offenzívába léphetnek. Cadorna célja az, hogy minél kevesebb áldozattal az ellenségnek minél nagyobb embervesztést okozzon.

Tripoliszba rosszul állnak az olaszok.

London. A Reuter-ügynökség Rómából a következő jelentést terjeszti: Törökország, Magyarország, Ausztria és Németország segítségével Tripoliszban a senussi-törzset Olaszország ellen izgatta, hogy kényszerítse Olaszországot, hogy nagyobb csapatokat tartson Észak-Afrikában. Ezt a tervet — mondja a Reuter-jelentés — az olaszok meggyűlölték azzal, hogy az ország belsejében levő katonai állomásokat visszavonták. Ezzel az olasz kormány még az eddiginél is kisebb katonai erővel tudja biztosítani Lybia birtokát.

szete, amely mindenképpen méltó ezen kivételes tehetséghez. Hesperia egy operabájosnőt alakít ebben a darabban, egy ünnepelt, mindenki által csodált művésznőt. Egy gróf nőül veszi őt és most Hesperia a felsőbb társaságok ünnepelt csillaga lesz. Ez azonban sok pénzbe kerül, a gróf elveszti vagyonát, önhibáján kívül egy nagy szélhámosságba keveredik. És most mutatja meg a nő, hogy mennyire szereti férjét, azerayi kalandon, veszélyen keresztül törve, életét kockáztatva megmenti férjét. „Mária” Dorrit Weichsler film legközelebb az Urániában.

Dernburg államtitkárt szabadon engedték?

(Amerikában két hétig nincs külügypolitika. — Anglia municiósgondjai.)

Távirati tudósítás.

London—Berlin, június 25.

Kirkwallban tegnap szabadon engedték a Bergensfjord norvég gőzöst, miután tizenkét óráig feltartóztatták utjában. Az angolok azt mondják, hogy csak át akarták kutatni a hajót. Itt még nem tudják, hogy Dernburg is az utasok közt volt-e?

Berlin, június 25. Dernburg volt német államtitkár hozzátartozói drótnélküli táviratot kaptak, melyet a Bergensfjord gőzösről adtak fel. A távirat úgy szól, hogy Dernburg előreláthatólag szombaton este tíz órakor feleségével megérkezik Berlinbe. A gőzöst ugyanis az angolok szabadon bocsátották és csütörtök estére várják megérkezését Bergenbe.

Wilson szabadságra megy.

Washington. Wilson elnök két hétre New Hampshireba megy. A külügyek ez idő alatt szünetelnek s az Angliához intézendő jegyzéket is csak visszatérte után intézik el.

Nincs elég munkás az angol municiógyártásra.

London. Az alsóházban a municiógyártásról szóló törvényjavaslat tárgyalásánál felszólt Lloyd George és kijelentette, hogy Németország főlényé különösen a nehéz ágyuknál, nagy robbanó erejű lövedékeknel, puskáknál és gépfegyvereknél nyilvánult meg. Angliában még a régi hadsereget sem láthatták el kellőképpen, mert a cégek visszatartották az anyagokat, hogy azokat drágítsák, a szállítók késnek a szállítással s munkáshiány volt. A leghelyesebb a munkások hazafiasságára apellálni, de ha löszergyártáshoz elegendő munkás önként nem jelentkezik, kényszerrel fog alkalmazni.

A nyugati offenzíva eredményei.

Rotterdam, június 25. A Times tudósítója jelenti Párisból, hogy ezidő szerint még nincsenek jelek arra nézve, hogy az elkecsereedett küzdelem, mely egy hónap óta folyik a Lens és Lille vezetőkutak sulypontjéért, alább hagyjon. Az előrehaladást itt nem lehet kilométerekkel mérni, mert az előnyomulás csak méterszámra mérhető. A szövetségesek célja itt épp úgy, mint Epargosnél és a Hartmannswallerkopfnál, hogy néhány száz méterelőnyomulván, uralkodhassanak a síkság felé vezető úton.

Elsülyesztett gőzösök.

London, június 25. Cullercoateban a Lama gőzösről ma a következő értesítés érkezett: Ezen most veltük fel a peterhuadi Quietelvaer és az aberdeeni Vicoi motoros halászgőzösk lagénységét. Mind a két gőzöst tegnap a Scheetlaand szigetekenl huszonöt mérföldnyire Skerjestifől keletre elsülyedt. A lagénység jelentette, hogy egyidejűleg még más motoros halászgőzök is elsülyedt.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szombat: Horváth Mici, a szalmári színház primadonnájának felléptével „Zsuzsi kisasszony”, operette.

Vasárnap: délután 8 és fél órakor mérsékelt helyárrakkal „A Peleskei nótárius. Este 8 órakor Horváth Mici felléptével „A cigányprimás” operette.

Hétfő: Horváth Mici bucsufellépte, Járai Böske a debreceni színház művésznőjének első felléptével „Langyelvér” operett.

Kedden: délután „Szölke Pepi”, csibész operett. Este: Járai Böske felléptével „Mozi tünder”, operette.

* A színház hírei. **Horváth Mici,** a szalmári kerület primadonnája ma kezdi meg három estére tervezett vendégjátékát. A fiatal művésznő, kit a szalmári közönség elhalmozott szeretetének minden jelével, e három fellépésre legjobb szerepeit választotta, minthogy a fellépések szerződötési célból történnek. Ma, szombaton a **Zsuzsika,** vasárnap a **Cigányprimás** és hétfőn a **Langyelvér** operettek főszerepeit játssza. Járai Böske, társulatunk általános szeretetnek örvendő tagjának, Járai Sándornak a hűga, a debreceni színház fiatal tehetséges művésznője. Hétfőn ugyancsak szerződötési célból lép föl először az aradi közönség előtt. Az a jó hír, a mely megelőzte a művésznő fellépéseit, kedves reményekre jogosít, így tehát a **Langyelvér** előadása különös vonzó erővel bír, a mennyiben egyszerre két bájos művésznő versenyez a dícsőségért. A **Peleskei nótárius**

énekes bohózat kerül színre vasárnap délután 3¹/₂ órakor mérsékelt helyárrakkal, melyben a társulat összes tagjai részt vesznek. Előkészületen **Apja lánya,** legújabb színmű.

* **Galíciai győzelmünk harctéri fölvételei az Apollóban.** Május második óta a dícsőséges szövetséges csapatok 220 kilométerre verték vissza a tönkrovert orosz sereget. Rövid idő kérdése csupán a Galícia teljesen felszabadul az orosz invázió alól. Az egész világ bámulja s még az ellenségeink is elismerik annak a hatalmas fegyverténynek a sikerét, amely a gorlicei orosz front áttörésével kezdődött a Lemberg elcsúsztat eredményezte. Szövetséges seregeink lendületes offenzíváját a kinematográfia is megörökítette eredeti harctéri fölvételekben. Nemcsak a jelentőségük miatt eseményei ezek a harctéri fölvételek a kinematográfia, hanem mert rendkívül érdekesek. A dícsőséges szövetséges csapatok ragyogó fegyvertényeit hozza a szemünk elé a harctéri sorozat, amelyet szombaton mutat be az aradi Apolló-színház. A harctéri fölvételek mellett egy nagy-szabású társadalmi drámát is bemutat szombaton az Apolló.

* **Fakadó szerelem.** (Hesperia film az Urániában.) Hesperia, a csodálatos tehetségű filmtragika mindenkor várva várt vendége a mozik vásznának. Minden szerepében, minden fellépésében csak csodálni tudjuk hatalmas művészetét, érzéskészletét. Az ő kifejezési eszközei a szemén át a lelkekhez szólnak, vele tudjuk érezni az ő érzéseit, meg tudjuk érteni minden mozdulatát. Tökéletes művésznő Hesperia, ezt elismerjük mindig, eddig is, ezúttal pedig egy olyan filmben érvényesül játékművé-

Nem sikerült a negyvenketteket utánozni az oroszoknak.

(A magyarul tudó cári gárdatiszt. — Elpusztult orosz munició tömegek. — Mit találtak Przemysiben az oroszok?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 25.

A püspökladányi állomásról induló vonat 12 fogoly orosz tisztet vitt, a fogoly tisztek között egy magyarul beszélő cári gárdatiszt is helyet foglalt. Egy másodosztályú fülkében ültek élénken beszélgetve az orosz tisztek, köztük Andrejovics gróf cári gárdatiszt, főhadnagy. Hatalmas vállu, kék szemű és végtelenül szimpatikus ember. Ideális férfi szépség. Arcán a szláv típus melankoliáját derűssé teszi az állandó mosolygás. Egy hírlapírónak sikerült beszélgetést folytatnia az elég érthető magyarsággal beszélő tiszttel, aki a lengyeli eseményekről értesülve nagyjában ezeket mondta el:

Elmondtam, hogy ha nem lennék terhére, némi impressziót szeretném megtudni, amelyeket a háború alkalmával szerzett.

— Nagyon szívesen — mosolyogva mondta elég tiszta és érthető magyar nyelven.

Nem esodálkozunk rajta. Természetes ez. Ha ön tudná, milyen óriási veszteségek érték bennünket a háború legszükségesebb kelleke, a lőszer hiánya révén, szintén olyan apatikusan fogadná ezt a hírt, mint én. Az oroszországi nagy lőszer raktárainkat telorobantották az osztrák-magyar kémek, volt egy ilyen lőszer-raktárunk Moszkva közelében. Ebbe hét éven át gyűjtöttük a külön fajta gyalogsági fegyverekbe és ágyukba való lőszer, továbbá ebben a raktárban volt elhelyezve a legújabb, Japántól kapott nehéz terekekhez illő töltény és ez a borzasztó és számokkal ki nem fejezhető mennyiségű lőszer mind elpusztult. Megérkeztek az ágyuk Japánból, de nincs töltény, és ezeket nem lehet használatba venni.

Nagy csapatot mért az osztrák-magyar hadvezetőség kintinó taktikájával és bámulatos cselével az egész orosz hadseregre. Ez a szerencsés csel és taktikai húzás az osztrák-magyar hadvezetőség részéről nem volt más, mint Przemysl feladása. Tudja, hogy ennek az ostromnak 250.000 halottjába került az orosz seregnek. Mikor pedig a várat elfoglalták az oroszok, az innét felszabadult sereget a Kárpátokba vitték. Részt vettem az ottani küzdelmekben és mondhatom, hogy a hasztalan erőlködő seregeink teljesen tönkrementek. Rendezetlen és fegyelmetlen tömeg lett egyszerre, amelyen erőt vett a kétségbeesés. Tudja kérem, mi volt nekünk a Kárpátok nehéz és veszedelmes terepe? Egy veszedelmes kalitka, ahonnan megmenekülni véres pusztulás és horribilis veszteségek nélkül nem lehetett. — Pedig elhiszi-e, mi arról ábrándoztunk, hogy Magyarország szívébe fogunk betörni. Megtanultuk az egyes állomáshelyeket, amelyen jönni akartunk.

Hallgattam és esodálkoztam. A gárdatiszt pontosan elmondta a határtól kezdve egészen Debrecenig és innét Nagyváradig az állomás neveket. Még a legkisebbet, sőt a feltételes megálló helyeket is.

— Őszintén bevallhatom, folytatta, hogy magam is szerettem volna megismerni azt a népet, amely olyan katonákat hozott a világra, mint a honvéd. Elmondhatom, hogy végtelenül tudjuk, mi harctéren megfordult tisztek, a ma-

gyarokat tisztelni. A honvédeket, ezeket az izig-vérig diadalmasan rohanó és győző katonákat, akikkel szemben minden ellenállás hiábavaló. De vannak is ezeknek a honvédeknek esodás és imponáló vezérek is. Egy Szurmay, Hadffy tábornok, egy Hoffmann ezredes elférne nálunk is és hiszem, akkor nem úgy ment volna a háború, mint ahogy az történt. Maguknál rend és fegyelmezett polgári élet van. Ezt tudom én és tudjuk mindnyájan.

— Talán két hete sincs, hogy tudomásunkra jutott tíz orosz tábornok és számos vezérkari tiszt elfogatása szállítási panamák miatt. Lehetetlen, mik történtek az élmezés körül. De ez még semmi. Moszkvában naponként utcai harcok vannak a polgári lakosság és a katonaság között. Nem akarom fekete színben erőszakkal feltüntetni a dolgokat, de be kell ismernem, hogy mindezeknek nem jó végük lesz.

Erős a reményem és bizton hiszem, hogy megkötjük a békét rövid időn belül, ha csak egy esemény nem jön közbe. Ez a Dardanellák elfoglalása. Most minden bizalma az orosz hadvezetőségnek csak ebben van. Mert ha a Dardanellák elfoglalása megtörtént, van lőszer. Szállítható lesz a háború lelke, a haláltosító fegyver- és ágyugolyók. A Dardanellák elfoglalása legnagyobb részt természetesen egy szép álom, de az orosz hadvezetőség ezzel akarja a reményt felkelteni a már forradalmi hangulatokat szító polgári lakosságban.

A további beszélgetés alatt szenzációs leleplezést tett Andrejovics gróf. Elbeszélte ugyanis, hogy Przemysl elfoglalása után a szétorobantott 42-es mozsarak alkatrészeit összeszedték. Tanulmányozták mérnökkari tisztek a helyét a mozsárnak. Allítólag, amint értesült róla, sikerült egy meglehetősen hasonló zsánerű kópiát készíteni a 42-es mozsarakról. Ezzel most az ország belsejében kísérleteznek. Eddig azonban eredménytelen volt minden kísérlet, a kópia nem sikerült.

Egy másik megragadó dolog az orosz katonák magatartása a lovassággal szemben.

— A San-menti legutóbbi harcoknál az orosz katonák — én is ott voltam akkor, vetette közbe az elbeszélő — a huszárok ellen rohamozni kellett volna. Amint meglátták az orosz muzsikok, hogy huszárok vannak velük szemben, megálltak és nem lehetett előrekergetni őket. Egy csomót legéppuskáztunk. Csak nem mentek. Ennek pedig az oka az, hogy az orosz muzsikkal együtt születik egy hit. Tudniillik, hogy a lovasok azért vannak, mert a rossz embereket kell pusztítani. Mennél több rossz embert pusztít el a lovas, annál több mennyországi érdemet szerez magának. Ezért félnek tehát a lovasoktól és így a huszároktól. Ezen nem lehet változtatni és az orosz muzsik engedi inkább felkoncepciót magát, de nem rohamoz a huszár ellen. Ugyanekkor a huszárok elfogtak két ilyen rohamozni nem akaró ezredet.

Végül elmondta az orosz gárdatiszt, hogy nyolc nyelven beszél. Járt Párisban, ahol a kémiát tanulta. Többször megfordult Magyarországon is.

Aradi vitéz katonák az olasz harctéren.

(A háziezred délen harcoló hősei. — Levél az Isonzó-írontról.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 25.

Az olasz hadszíntéren létesített második hadisajtószállásról néhány nap óta érdekes leírását küldik haza a haditudósítók annak az életnek és hangulatnak, amely az áruló olaszok ellen küldött csapatainkat jellemzi. Az egyik haditudósító jelentése, amely az Isonzómenti harcokat írta le, épen tegnap érdekes sort tartalmazott.

— A harcokban vitézségükkel különösen kitűntek a kassai és aradi magyar katonák — jelentette a haditudósító.

Ezek közül a vitézségükkel feltűnt aradi katonák közül, az aradi háziezred ott harcoló vitézeinek táborából érkezett ma levél Niedermayer Bálint aradi vasuti tisztviselőhöz. Niedermayernek öt fia szolgálja a hazát fegyverrel a kezében és az öt közül Niedermayer Andor a háziezred hadiönkéntes tizedese most az olaszok ellen, épen a harmadik harctéren harcol. Volt Galiciában, Szerbiában, meg is sebesült és hogy változatlan kedvvel, nem csökkent lelkesedéssel ment most az olaszok ellen is, azt levele mutatja.

— Mindez ideig — írja a 306. számú tábori postáról keltezett levelében — nem volt elegendő időm arra, hogy részletesen írjak. Tudom, hogy érdeklik kedves szüleimet az itteni viszonyok és ezekről szeretnék egyet-mást elmondani. Elsősorban is az általános hangulatról. Még a határon voltunk, amikor a lapokból értesültünk az olasz hadizoneiról. Ez igazán senkit sem lepett meg; az első pillanatban tisztában volt minden közember is azzal, hogy Itália a monarchiával szemben olyan árulást követett el, hogy jogos és szent haragunkat csak az árulóra mért legszigorubb büntetés engesztelheti ki.

Oly lelkesedés hatja át az itt levő csapatokat, a minőt se a galíciai, se a szerbiai harctéren nem tapasztaltam, pedig ott is lelkesek a mi katonáink. A támadó ellenségnek leküzdhetetlen akadályokkal kell megbirkóznia: 3000 méter magas, két-háromezer méter magas megmáshatatlan gerincei, az Isonzó szédületesen mély szakadékokban tovarohanó örvényei, a tizenegy hónap óta harcban edzett legénység áll szemben itt a fegyverlövést még nem is hallott árulókkal.

Ha felmászunk a legmagasabb ormokra, elébünk tárul távolról a híres lombard síkság és ilyenkor mint egy kérdőjel lebeg előttem a gondolat: vajjon egy év múlva kátrólde megy-e a magyar, ha a Po vidékét akarja meglátogatni? Mindannyian szentül megvagyunk győződve, hogy az áruló bünhődni fog és viselnie kell gaztettének következményeit.

Az időjárás gyönyörű és bár óriásiak a hegyek, a közlekedés mégis könnyű, mert igen sok és kifűnő ut áll rendelkezésre. Az élmezésre semmi panasz nem lehet. Komolyabb harcok jelenleg nem igen vannak, elvettve akad egy-egy éjjeli támadás, a mit játszva visszaverünk. A tüzérpárba azonban állandóan tart. Hiszen ha nem hallanánk az állandó ágyulövéseket, talán nem is tudnánk, hogy háború van.

Hogyan akartak Lembergben orosz várost teremteni.

(Hogyan lehetett meggazdagodni az orosz világ idején? — A lembergi lakosság helyzete.)

— Távirati tudósítás —

Budapest, június 25.

A sajtóhadiszállásról jelentik: A felszabadított Lemberg felé már megindult a közlekedés és sikerült egyes élelmiszer embereknek már közvetlenül híreket szerezni arról, hogy mi történt Galícia fővárosában a szeptember 3-tól június 22-ig tartó orosz uralom idejében. Egy intelligens lembergi polgár, aki engedélyt kapott arra, hogy sürgős ügyei elintézésére Bécsbe utazhasson, a sajtóhadiszálláson keresztül tette meg útját és a következőkben mondta el tapasztalatait:

— Amikor az oroszok szeptember 3-án bevonultak Lembergbe első törekvésük az volt, hogy teljes erővel megkezdjék az oroszosítás munkáját. A városi rendőrségből kimustrálták minden zsidó és német elemet, a megmaradtakat orosz egyenruhába bujtatták és elszedték tőlük a rendőrkardot is, amely helyett jó orosz „fegyvert”: nohajkát (kancsukát) kaptak az orosz Lemberg rendőrei. A következő intézkedés az volt, hogy az első lembergi orosz kormányzó elrendelte, hogy ezentúl orosz naptár szerint kell számítani az időt, oroszul kell tanítani az iskolákban, oroszul tárgyalni a hivatalokban. Az orosz uralom első tizennégy napja rettenetes volt. A lakosság nagyobb része alig mert az utcára kilépni és különösen a fiatal leányokat rejtgettek aggodalmasan. Megszámlálhatatlan tömege az orosz katonáknak vonult át ekkor Lembergben, cserkészek, kaukázusiak, finneket, mongol népfajok ezredei és szinte csodálható, hogy a polgári lakosság még sem szenvedett túlsok bántalmazást ezekben a napokban. A kozákok Lembergben persze ép úgy raboltak, mint mindenhol; nyílt utcán megállították a járókelőket, lebuzták a csizmáit a lábáról, elszedték a pénzt és óráját.

Rutowski helyettes polgármester mindent elkövetett, hogy megvédje a lembergiek vagyonbiztonságát és különösen sokat fáradozott azon, hogy a hihetetlen magasságra szökött drágaságon enyhítsen. Különösen sok gondot okozott az osztrák államhivatalnokok sorsa, akik semmiféle fizetést nem kaptak. Két ízben sikerült Rutowski úrnak az államhivatalnokok számára fizetésük egy-egy harmadát a galíciai tartományi bank által ott benyújtott bonok ellenében kifizettetni. Áprilisban újból megkísérelte a negyedévi fizetések egyharmadának megszerzését a helyettes polgármester, de az oroszok, akiket a kárpáti kudarcok ekkor már elkecseregették, megtiltották a banknak a pénz kiadását.

Az első időben nagy drágaság volt (például egy kiló liszt 80 fillérbe, egy koronába került) de később az oroszok annyi élelmiszert szállítottak a városba, hogy a hús, tej, liszt és befőtt gyümölcs rendkívül olcsó lett. Marhabúst 1.50, borzúhúst pedig épenséggel olcsón 70–72 fillérért lehetett vásárolni kilónként. Annál drágább lett azonban a cukor, amelynek kilójáért februárban 1.50, márciusban már 2 koronát kértek. Nagy szükség mutatkozott tüzelőszerekben is, úgy, hogy a tűzifa ára önként 40–45 koronára, 140–160 koronára szökött. A tűzifa árusításnál a Lemberg környékeli parasztok egyszerű üzleteket csináltak. Az időségekből szekérszácára lopkodták a fát és a lembergi piacon horribilis pénzt szedtek

be a lopott tűzifáért. Akik a rettentő árakat nem tudták megfizetni, azok maguk is lopásra szorultak és a lembergi parkokat valóságos kiirtották a fatolvajok. Órületes árakat kellett fizetni narancsért, citromért: darabja egy koronába került. Ha csapatzállítások miatt elakadt Oroszország felől a vasuti forgalom, akkor természetesen az összes élelmiszerárak emelkedtek.

Lembergben is eltiltották az oroszok a szeszes italok árusítását, azonban jó pénzért mindig lehetett kapni itókat. Egy liter közönséges spirituszért szívesen fizetett az iszákos orosz katona nyolc rubelt is. Élelmiszer kereskedők a jó maró folyadékot kívánó muszka torok számára egy liter szeszből és tíz liter meszes vízből készítették „vukit” és kétszáz koronát is bevettek a nekik 6–7 koronába kerülő finom italért.

Hogy a pénzhányon segítsenek, Lemberg városa száz korona névértékű assignatákat adott ki, amelynek orosz értéke 80–88 rubel között ingadozott. A hivatalos kurzusa azonban a száz koronának 33 rubel volt. Viszont a kereskedők áruikat rubelenként két és fél koronát számítva adták el. Aki értett hozzá, ebből az érték különbözőzetből nagyszerű üzleteket csinálhatott. Egy Gradonatschalnik nevű orosz például így járt el: A bankban ezer rubelt koronára váltattott át. A hivatalos kurzus szerint 3333 koronát kapott. Most valamelyik üzletben a koronákat visszaváltotta rubellé és ezer rubelje egyszerre 1560 rubellé növekedett. A jó kis üzlet veszedelmét azonban a bankok hamar felfedezték és igyekeztek eltüntetni az ilyen üzleteket.

Hihetetlen drága volt az ötszökés. Ezt a drágaságot azonban az orosz tiszték holgyei, akik hamarosan betelepültek Lembergbe, nem érezték meg, mert egyszerűen összeszedték a szállásukon, az elhagyott lakásokban talált toalettket.

Hírlapjai is voltak az orosz Lembergnek, azonban leletke kevés újdonságot tartalmaztak. A Gazeta W.eczorna, Dziennik Polskie és a Gazeta Djudienna azonban igen korrektül írtak és nem egyszer olyan közleményeik voltak, amelyek nem érintették kelemenesen az oroszokat.

Egy dolgról azonban nem írhattak a lembergi lapok, egyetlen betűt sem csapatunk előrenyomulásáról és sikereiről. Pedig a lembergiek talán ez érdekelte a legjobban.

A lembergi lakosság egyrésze mindjárt az első időben nagyon jól hozzászokott az orosz uralomhoz. Januárig virágzott a nagy oroszbarátság és azok a lembergiek, akik szívükben hívek maradtak Ausztriához, még magántársaságban se merték kifejezésre juttatni reményüket, hogy a város még valamikor felszabadulhat az orosz uralom alól. A falaknak is túllátott és Lembergben nem jog és törvény uralkodott, hanem kénkedés és besugár. Amikor azonban az oroszok nemcsak a németeket, hanem a ruténeket és lengyeleket is üldözni kezdték és erőnek-erejével márcól-holnapra oroszokká akarták gyurni, egyszerre alább hagyott a lembergi ruszofilek lelkesedése.

Azoktól az orosz katonáktól, akik keresztül áradtak Lembergben, mindenki a Przemysltől való babonás rettegetés halotta. Az orosz tiszteket bosszantotta ez a nagy respektus és az

együgyű katonákkal, akik Oroszország belajéből Lembergben át mentek a herotérre, azt hitték el, hogy Lemberg — Przemysl, tehát nem kell rettegniük. Később persze megtanulták ezek a legények is, hogy milyen az igazi Przemysl.

Erdekes kalandokon ment át Lembergben Neugebauer Oszkár dr. bécsi orvos, akit a háború kitörése után Lembergbe osztottak be hadi orvosi szolgálatra. Amikor az oroszok bevonultak a városba, Neugebauer dr. ott rekedt, azonban mint polgári ruhát viselő és vörös keresztos karzalaggal ellátott egyént, az oroszok nem bántották. Eleinte mint specialístának sok dolga akadt, később azonban a lembergi kórházakat az oroszok vették át és a bécsi orvos a lembergi zsidókórházba szorult. Az oroszok azonban havi 38 rubel fizetést biztosítottak neki és egyáltalán nem kutatták, hogy katona-orvos volt-e.

A Lembergben elmenekült kereskedők fizetelével a hatóság kurtán-furcsán bánt el: feltörték az üzleteket és a bennük talált árukat eladták. Az elmenekültek rokonai, barátai hiába fáradoztak, az ilyen gazdátlanul maradt vagytonokat nem lehetett megmenteni. Az ilyen kényszereladásokból befolyt összegeket az orosz bankba fizették be azzal, hogy a jogos tulajdonos számára megőrzik. Grossfeldt József lembergi ügyvéd a maga nevére íratta át Bukarestben tartózkodó sógora üzletét, házáét és így egészen márciusig sikerült is megmenteni a bevételeket. Március végén azonban az orosz kormányzó maga szedte be a házbéreket azzal a megokolással, hogy a külföldön tartózkodó igazi tulajdonosnak ő — a kormányzó — biztosabban el tudja küldeni a pénzt, mint Grossfeldt dr.

Legtöbbet zaklatták persze Lembergben is a zsidókat. Ha nem fizettek megfelelő váltságdíjat: egész egyszerűen áttelepítették őket valamelyik másik galíciai vagy oroszországi városba.

— Huszonnégy óra alatt el kell hagynod Lembergét — így hangzott legtöbbször a kurta parancs, amely ellen nem volt appelláció: ott kellett hagyni mindent és menni. Egy-két hónap múlva az így száműzöttet, újból visszaküldték Lembergbe, ahol persze üzletének, lakása butorainak már hült helyét találta és a legnagyobb nyomorban tengődhetett tovább.

GYÁSZROVAT.

Halálozás. Sajacz Béla, Salacz Gyula királyi tanácsos, Arad város nyugalmazott polgármesterének fia, 30 éves korában Világoson elhunyt. Elhunyt Aradon a legzölésőbb körben a legmélyebb részvétet váltotta ki a igazgatási gyakornok működött a megyénél, később városi fogalmazóvá nevezték ki, majd az aljegyzői állást töltötte be. Két év előtt tüdőbaj támadta meg a hosszabb ideig klimatikus gyógyhelyeken kezelte magát, majd visszatért a újból elfoglalta hivatalát, de miután a betegség ismét levette lábáról, legutóbb nyugdíjaztatta magát. Hosszabb ideig már sógoránál, Faragó István világosi szolgabirónál ápolták legzölésőbb. Néhány napja válságosra fordult állapota, nagyon elgyengült a vért hányt, mindamellett ő maga az utolsó pillanatig bizott abban, hogy a gyilkos körbéli fel fog épülni. Ma reggel hét órakor hosszas szenvedéseit a halál váltotta fel. Temetése 26-án délután négy órakor lesz a felső temető halottasházából.

Megrendült az egész orosz arcvonal.

(Az entente megdöbbenése Lemberg elvesztése felett. — A Bug-vonalára húzódnak az oroszok. — A Dnyeszter-szakasz védelme.)

Távírti tudósítás.

Budapest—Bécs—Berlin, június 26.

A hadisajtózállásról jelentik: A galiciai hadszíntéren az általános érdeklődés a középső Dnyeszter-szakaszra (Zurawno és Hallos között) irányul, ahol heves harcok folynak és az oroszok hiába erőlködnek, hogy a folyó északi partjára előnyemult szövetségeseiket visszahozzák.

Megrendült az oroszok egész frontja.

Bukarest. A *Politique* katonai körökben azt az információt nyerte, hogy ottentivánk lendületét az egész orosz front érzé. A polgári hatóságok elhagyták Brodyt, a sebesülteket továbbszállítják. A vasutak katonaságot szállítanak vissza Oroszországba.

Hibák az orosz hadvezetésben.

London. A *Times* a lengbergi vereségről ezeket írja: Kétségtelen, hogy az orosz haderő vezetésében hibák történtek, amelyek elkerülhetetlenül változásokat idéznek elő (vagy részben már elő is idéztek) a magas parancsnoki állásokban. Ilyen hiba volt az, hogy az orosz erősítések megkésve érkeztek, hogy a Dunajec-vonal után második védelmi vonalat nem készítettek elő.

A *Daily News* megírja, hogy a központi hatalmak ellenottentivája teljes sikerrel járt, mert Galiciát immár újból csaknem egészen hatalmukba kerítették.

Stratégiánk sikere.

Berlin, június 26. A B. Z. am Mittag Lemberg visszafoglalását úgy tekinti, mint betetőzést annak a gyönyörű stratégiai tervnek, amelynek Conrad és Falkenhayn vezérkari főnökök állapították meg és Frigyes főherceggel és Mackensen vezérezredessel való együttműködésben páratlan sikerre vittek.

Visszavonulás a Bug-vonalra.

Milano. A *Secolo*-nak táviratozzák Londonból: Az orosz hadvezetés már régebben elrendelte a lengbergi katonai raktárak kiürítését, mert az új haditerv a Bug folyót választotta új védelmi vonalul.

Orosz magyarizációk Lemberg elvesztéséről.

Rotterdam, június 26. Pétervárról érkezett hivatalos jelentés azt mondja, hogy az oroszok június 22-én kiűrték Lembergét és visszavonulóban vannak új frontjuk felé.

Kopenhága. Az orosz újságok sajnálkozással adnak kifejezést a fölött, hogy az orosz hadsereg hi fogja őríteni Lembergét, de megjegyzi, hogy az oroszoknak oly drága város megtartásánál is sokkal fontosabb az orosz hadsereg épségbentartása.

Bukarest, június 26. Június 22-én, tehát Lemberg visszafoglalásának napján a hivatalos orosz távirati ügynökség a következő jelentést küldte az entente államoknak:

— Az az erély, a mellyel az orosz nép a kormányának a jövő katonai operációkra tett előkészületeit támogatja, a legjobb cáfolata az ellenséges sajtó ama állításának, mintha az orosz birodalomnak nagy gondot okoznának a galiciai események. A vereség legkínosabb benyomása gyorsan eltűnt és most sehol sem lehet elkeseredést tapasztalni.

Az egész világ megérti, hogy az orosz hadsereg, a nélkül, hogy szem elől tévesztene a legfontosabb szempontot, képtelen lévén Galiciában a négy milliós ellenségnek egyenlő számú hadsereget szembeállítani, nem veheti fel a harcot az ilyen rendkívül kedvezőtlen viszonyok között. Az orosz csapatok visszavonulása a lengbergi pozíciókból nem azt hatást keltette, a melyet az ellenség remélt. A katonai hatóságok nem titkolták, hogy a lengbergi pozíciókat nem lehet sokáig védelemezni, mégis bizonyos, hogy az ellenség, mely meg fogja hódítani Lembergét, ezért „drága árt fog fizetni.”

Az ellenség kénytelen volt jelentékeny megerősíteni csapatait, a melyek Lemberg ellen harcoltak. A katonai és közigazgatási szervek elutazása Lembergbe teljes rendben folyt le. A katonai körök azt mondják, hogy Lemberg eleste után a galiciai front nem veszt értékéből az orosz hadsereg nézve. A harcok ott még sokáig fognak tartani.

Az oroszok offenzívánk megállásában biznak.

Kopenhága, június 26. A *Rjees*, amely oly diadalmasan hirdette, hogy az orosz armádia el fogja söpörni a központi hatalmak ellenállását, most azt írja igen szerényen, hogy a hadvezetés által bejelentett visszavonulás a birodalom határai felé csupán manőver, amely arra való, hogy a Pruth és Dnyeszter között el ne vágják az orosz haderőket. A manőver nem jelenti azt, hogy a harcok ezenfelül kizárólag orosz területen fognak folyni. Valószínű — reménykedik végül a lap, — hogy az ellenség nem fogja követni az orosz seregeket és megelégszik azzal, hogy határait védje.

A besszarábiai offenzíva.

Bukarest. Szucsaváról írják a „*Dimineata*”-nak:

Ugy az osztrák-magyar és német, mint az orosz taborban csend uralkodik

Az entente-sajtó az orosz vereségről.

Hága. Két napos tilalom után az angol cenzura megengedte, hogy a lapok közöljék Lemberg visszafoglalásának híreit. A *Times* az eseményt a következőképp kommentálja:

„Mi nem akarjuk kisebbíteni a központi hatalmak sikerét. Egykor sokat vártak az oroszok betörésétől, de Lemberg visszafoglalása döntő fejezet az oroszok visszahozásában.”

központi hatalmak győzelmét elsősorban a német nehéz tűzesség tulajdonának és nagy srappellek bőségének kell tulajdonítani. Az oroszok működését erősen megakadályozta a gránát-hiány. Meg kell adni, hogy hibák történtek, a melyek már is változásokat idéztek elő a magasabb vezetésben. Az oroszok elmulasztották egy második védelmi vonalat építeni a Dunajec mögött, a mi nagyon ártott nekik. Mackensen gépének nem lehetett ellentálni.

Lugano, június 26. A „*Secolo*” komoly képpel fantasztikus tudósítást közöl londoni levelezőjétől, Gastone Chiesi-től. Az olasz lap londoni tudósítója azt írja, hogy valószínű, hogy a németek, magyarok és osztrákok Lemberg elfoglalása után Varas ellen fordulnak, ott egy kicsit megpihannak és azután csapataik legnagyobb részét előbb Franciaország ellen, azután Olaszország ellen vetik, hogy hasonlóan hatalmas támadást intézzenek ellene.

Miután azonban ez rendkívül nagy áldozatokba kell hogy kerüljön, épen ez fogja aiettetni a négyesszövetség győzelmét. Ezen ezért a négyesszövetségnek nyilvánvalóan az a terve, hogy megvereti magát minden fronton, mert csak így győzhet azután. Németország, Magyarország és Ausztria hadvezetőségei valószínűen belebuknak ebbe a tervbe.

Megdicsért

aradi huszárkapitány.

(A legvitézebb hármas huszárok. — Ulrich kapitány százada. — Kétszer keresztülvágták magukat az oroszokon.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 26.

Urbán Péter báró, a 3. lk huszárezred főhadnagya nemrégiben megbízatással ment a harctérre, ahol néhány napot töltött. Érdekes utjáról most tért vissza s elbeszélte Aradon, hogy tüntette ki magát Károlyi Gyula gróf s hogy kapta meg a vitézségi érmét.

Károlyi Gyula grótot, aki most zászlósi rangban szolgál, a harctéren Ulrich Miksa kapitány századába osztották be. Ulrich kapitány még a vitéz hármas huszárok s annak elit tisztikara körében is kitűnt mindig rettenhetetlen bátorságával, százada már nem egy fényes haditettét vitt véghez s így Károlyi Gyula grófnak leghőbb vágya teljesült a beosztással.

Csakhamar alkalmak is nyílt a grófnak vitézségét bebizonyítani. Alig néhány hete volt a századnál, Ulrich kapitány nehéz és fontos feladatot kapott. Felderítő utra kellett indulnia egész századával, még pedig oly alapos felderítéssel, amely megkívánta, hogy az ellenséges előrsi vonalat áttörve egész az ellenséges sereg zöméig jusson a csapat.

Óvatosan haladt előre a huszárcsapat, amidőn egyszerre minden oldalról ellenséges gyalogság támadt ellenük. A huszárok leszállva lovaikról Ulrich kapitány vezetésével nagy ügyességgel visszaverték azonban a túlyomó számú ellenség támadását s a körülölgő gyűrűből kivágták magukat. A kis csapat az eredményteljes küzdelem után még csak növekvő kedvvel és bátorsággal haladt tovább s most több szotnya kozák vette körül őket. Ulrich kapitány snejdig attakot intézett a kozákok ellen, nagy részüket valósággal legallopták, sorraikat megtizedelték s a huszárok ismét átvágták magukat. E két hőstett után a huszárok kitűnő eredménnyel elvégezték feladatukat s az ellenség orejéről, állásáról pontos adatokat szolgáltatottak be a főparancsnokságnak.

A dicső nap után Károlyi Gyula gróf megkapta a vitézségi érmét, Ulrich kapitány pedig magától a főparancsnokságtól kapott nagy elismerést és dicsőrelet, amely feleliti, hogy Ulrich kapitány századának vitézsége, s kapitány bátorsága még ott is feltűnik, ahol a hősi tettek ugyszólván mindennaposak.

Gondok

Arad élelmezése körül.

(Nincs nullás Hsz. — Uj élelmiszerszállító vonatok. — Az élelmezési bizottság ülése.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 25.

A közlelmezési bizottság mai ülésén Lócs Rezső helyettes polgármester bejelentette, hogy a város a Neuman-gyártól és a Széchenyi-malomtól néhány waggon nullás lisztet hívott le, de válaszul azt nyerte, hogy nullás liszt már nincs. Fennakadás azért e téren nem fog bekövetkezni, mert más vállalatok a városnak nullás lisztet szállítanak a legteljebb, ha egy-két napig fog nullás liszt nélkül maradni a város.

A bizottság már múlt ülésén tanácsosnak mondotta ki, ha a város szárnyast szeretne be a piac számára. Cziráky Mártont szándékoztak felkéri, hogy szakértőként működjön emél közre, Cziráky azonban kijelentette, hogy a szárnyas beszerzése csak úgy volna lehetséges, ha minden egyes környékbeli falat felkeresnének, ott bejárnák a házakat, amire pedig nem vállalkozhat.

Bing Hugó indítványozza, hogy az Arad Csanádi Vasutak igazgatóságát keressék meg az iránt, hogy minden hajnalban *Battonyától Aradig járasson egy motort, amely az élelmi cikkekkel kereskedő környékbeli asszonyokat beszállítsa Aradra a piacra.* Lócs Rezső gazdasági tanácsnok elnök pártolja az indítványt s hozzáteszi, hogy *Pankotáról is kellene ilyen vonatot indítani.* A bizottság a javaslatot elfogadta.

Zubor Andor tb. főjegyző bejelenti, hogy miután a város és mészárosok konzorciuma megszűnt, az élelmezési bizottságnak kell majd az árszabályozó bizottság tagjával kiegészítve a husárakat megállapítani. Ezt hamarosan meg kellene tenni, mert már a mai hetipiacon is lényegesen lesszál az élómarha ára. Mig azelőtt az élómarha ára 280-3 korona közt mozgott, ma már 160 fillérért is lehetett kapni. Javaslatára az élelmezési bizottságba meghívták *Habereger Györgyöt és Leopold Zeigmondot* s elhatározta a bizottság, hogy még a következő hetivásár előtt megállapítja a hus árát.

Lócs Rezső gazdasági tanácsnok ismét szóba hozta a konzervhus ügyét, amelyről egy laben már tárgyalt a bizottság. Zubor Andor kijelenti, hogy a fagyasztott húst felesleges kipróbálni, mert az már mindenütt bevált. A bizottság úgy határoz, hogy a *kipróbálás céljából lehetőleg kisebb mennyiséget rendel a fagyasztott husból.*

Hecht Arnold dr. javasolja, hogy szűritott halat szerezzen be a város. A bizottság magáévá tette az indítványt s elhatározta, hogy a közlelmezési üzem részére próbaképen szűritott halat is rendel.

Lócs Rezső helyettes polgármester a kormányának a gabona árát maximáló rendeletét ismertette. A rendelet szerint a közönség szeptember 15-ig elláthatja magát a szükséges gabonával s így a városra csak szeptember második felében járul a feladat, hogy a szükségletet biztosítsa. E tekintetben a bizottság úgy dönt, hogy az ügy előkészítésére a kereskedelmi kamarát kéri fel, a maga részéről pedig *Bing Hugót és Zubor Andort* küldi ki.

Az első számú közlelmezési üzem vezetője bejelentette, hogy a *Thököly-téri kenyérelárúsió heivet* beszüntette, mert kevés forgalma volt. Felolvassa a városi közlelmezési

üzem forgalmának adatait, amelyek szerint a bevétel megközelítette a százezer koronát.

Berta Titusz kifogásolja, hogy a város földművelői nem tesznek eleget azon kötelezettségüknek, hogy veteményeket termeljenek. A bizottság ellenőriztetni fogja a kedvezményes áron bérlet földök művelését s a jelentés beérkezése után határoz ez ügyben.

HIREK.

— Gyászmise a meghalt trónörökös párért. Egy éve lesz e hó 28-án, hogy Serajevó utcáin eldőrdült a végzetes lövés, mely kioltotta *Ferenc Ferdinánd* trónörökös és neje *Hohenberg Zsófia* hercegnő életét. A végzetes nap első évfordulója alkalmából, hétfőn délelőtt 9 órakor gyászistentisztelet lesz a minoriták templomában az elhunyt trónörökös-pár lelki nyugalmaért. A gyászmisén az Aradon áhómászó katonaság egész tisztikara testületileg fog részt venni. A plébánia hivatalon uton hívja meg az összes hatóságokat, hivatalokat, testületeket és a hívő közönséget is a gyászistentiszteletre.

— **Conrad báró — vezérezredes.** Budapestről jelentik: A Pester Lloyd közli: A felség Hötendorfi Conrad bárót vezérezredessé nevezte ki. A vezérkari főnök a második, aki hadseregünkben ezt az új katonai rangot elnyerte. Az első tudvalevőleg *Jenő főherceg*, az Olaszország elleni haderő főparancsnoka volt.

— A román királyi család nyaralása. Bukarestből jelentik: Az „Universul” legutóbbi száma írja a következőket:

— A fővárosban néhány nap óta az a hír van elterjedve, hogy az uralkodó család ebben az évben nyári tartózkodásra Konstanzába megy. Ez a hír különféle magyarázatra adott alkalmat. Illetékes helyről kapott értesítés szerint, a fenti hír teljesen valótlan. Az uralkodó család tagjai az idei nyarat is Szinajában töltik.

Jassyból írják az „Adeverul”-nak:

Jól értesült forrásból eredő hír szerint *Negrutzi Jakab*, a román akadémia titkára, kihallgatáson lévén *Ferdinánd királynál*, megkérdezte a fejedelmet, hogy elmehet-e a külföldre egészségiének helyreállítása céljából? A fejedelem ezt válaszolta:

— Egész nyugodtan elutazhatik akár nyolc hétre is.

Az a személyiség, aki ezt a hírt Jassyba hozta — írja az „Adeverul” — megerősíti azzal, hogy ő *Negrutzitól* hallotta.

— A magántisztviselők drágasági pótléka. Az elviselhetetlen drágaság a magántisztviselők megélhetési viszonyát is súlyosabbá tette. A fix fizetésű hivatalnokai kar talán a legjobban érzi a háborúval járó túrhetetlen drágaságot. A kereskedő felemelheti cikkeitnek árát, az iparos többet kérhet munkájáért, ugyanígy tehet az orvos, ügyvéd stb. A fix fizetésű hivatalnok nem emelheti jövedelmét és igényeinek legnagyobb megszorításával igyekszik ezen súlyos korszakon átvégődni. Ezen az állapoton kíván változtatni, helyesebben segíteni a pozsonyi magántisztviselők szervezete, a Pozsonyi Magántisztviselők Köre. Körlevélben azzal a kérelemmel fordul a munkaadókhöz, hogy szüntessék meg, ahol még meg lenne a fizetés redukálása, ellenben adjanak alkalmazottaiknak drágasági pótlékokat.

— **Hósi halál.** A Lemberg elfoglalását megelőző harcokban, ahol annyi jó magyar vér hullott diadalunkért, esett el egy fiatal és szimpatikus aradi tartalékos tiszt: *Grün József* a 68. gyalogezred hadnagya. Június 19-én a Wiszenka mellett vívott harcban találta az ellenséges golyó a derekasan küzdő hadnagyot és halálosan megsebesítette. Bajtársai a csatamező közelében temették el és megjelölték sírját. Grün a polgári életben *Adler Andor* nagykereskedő tisztviselője volt. Régóta jegyben járt *Faragó József* aradi városi végrehajtó leányával és a háború tartama alatt, amikor rövid szabadságra hazajöhetett a harctérről az esküvőt is megtartották. Az esküvő után a fiatal férj visszament az északi harctérre és haláláig hősiesséssel küzdött végig az ütöközeteket.

A halálesetről Grün századparancsnoka a következő értesítést küldte a hósi halált halt tiszt özvegyének:

— Tisztársunk e hó 19-én délelőtt tizenegy órakor Wiszenka Wl-nél (Lembergi csatater) halt hósi halált. Fejlövés, gyalogsági golyó érte s jajszó nélkül esett össze. Valamennyien szivből megsirattuk jó bajtársunkat, akit a Rararaska felé vezető uton egy fa mellett temettünk el egy másik tisztársával együtt a sirt egy kis táblácskával jelöltük meg.

— **1200 millió a második hadikölcsön.** Budapestről jelentik: A bankokban még mindig nem zárták le a második hadikölcsön aktáit, miután a redukált személyzet nem bírja lebonyolítani a felhalmozott munkát. Annyi máris kétségtelen, hogy az ezerkétszáz milliót megközelíti a jegyzések összege és hogy az ország gazdasági erőit a nagy áldozatkészség egyáltalán nem csorbította. A vidéki takarékpénztárak részéről eddig egyáltalán nem jött olyan irányu kérelem a miniszterhez, hogy betétállományok minimumát biztosítsa tömeges fölmondásokkal szemben, ami rendkívül örvendetes esemény. Előreláthatólag a jövő hét folyamán a pénzügyminisztérium és a nagybankok is elkészülnek a kölcsönjegyzések feldolgozásával, akkor hivatalosan közhírré teszik a végleges eredményt. Ausztriában szintén folyik a feldolgozás munkája és néhány napon belül ott is véget ér.

— **Gyógyszerek, a melyekkel takarékoskodni kell.** Bécsből jelentik: A háború kitörése óta a belügyminiszter már másodizben becsátott ki rendeletet, hogy az orvosok és gyógyszerészek bizonyos gyógyszerekkel a legnagyobb mértékben takarékoskodjanak. A rendelet hivatkozik az 1914. augusztus hetedikén kibocsátott előző rendeletre, majd így folytatja: A rendkívüli viszonyok tovább tartanak és miután közben a külföldi behozataltól csaknem teljesen elesünk. kénytelenek vagyunk elrendelni bizonyos gyógyszerek használatának újabb megszorítását. Különösen áll ez az ópiumalkaloidokra, a morfinra és a kodeinre, a kókaínra, a paruvian balzsamra, a kámforra, ricinusolajra, ipekakuanhara, a szenegagyökérrre, a jódra és jódsókra, a borsavra és borsóra. Ezeket a szereket nem szabad oly mértékben és úgy kiszolgálni, mint ahogyan az eddig történt.

— Az Aradi Villamossági Részvénytársaság ma megtartott évi rendes közgyűlése elhatározta, hogy az 1914. évre 6 százalékos osztalékokat (szemben az előző évi 9 százalékkal) fizet.

— A berlini gyermekgyilkosság. Berlinből jelentik: Egész Berlin a múlt heti spreed-parti kéjgyilkosság hatása alatt áll. A rendőrség eddig még nem tudta a kis Ley-leány gyilkosát kinyomozni és azon a nyomon kutat a gyilkos után, amely a holttestet takaró barna karton nyújt. Ez a karton egy tizenegy centiméter magas és hetvenöt centiméter hosszú papirdoboz, melynek egyik fedelén kék ceruzával a 1328. számot, esetleg még egy számjegyet írtak rá, de nem lehetetlen, hogy a számjegyeket a nyomozó hatóság félrevezetése céljából maga a gyilkos rajzolta a dobozra. A rendőrség most az összes házakban, amelyek a gyilkosság színhelyéhez közel fekszenek érdeklődik a karton eredete iránt. Az Oberbaum-híd környékét már végigjárták, de eddig minden eredmény nélkül. A kisleány a Forster-utcai iskolából jövet, a görli tzi pályaudvarnál más utcába tért s utójára egy társnőjével látták. Hogy azóta hol járt, eddig nem tudták kideríteni. Lehetséges, hogy a gyilkos a híd-nál lesett rá s onnan omla el lakására, amire az enged következtetni, hogy a gyilkos meg lehetős ügyességgel csomagolta a holttestet dobozba, a nélkül, hogy elvágta volna testrészeket. Hogy a gyilkos az Oberbaum-híd környékén lakik, arra a nyomozásnak igen sok bizonyítéka van. A rendőrségnek eddig pozitív gyanuja senki ellen sincs, hogy azonban sietése a nyomozás befejezését, három ezer márkát tűzött ki a gyilkos kézrekerítőjének jutalmul.

— Felsültek a burgonya spekulánsok. Budapestről jelentik: Az idei burgonya kedvező és gyors fejlődése kellemetlen meglepetéssel szolgált azoknak a spekulálóknak, kik az olasz új burgonya elnaradására számítva, tömegesen vermeztek el a tavalyi burgonyát, hogy azt majd az utolsó pillanatban busás nyereséggel értékesítsék. Hozzávető számítás szerint legalább is 20.000 métermázsza tavalyi burgonya megy most veszendőbe, mert fagyadésának, csirázásának indult s fogyasztás céljaira többé nem alkalmas. Igen nagy mennyiségű burgonyakészlete van a fővárosnak is, a tulságosan bürokrata elárúsítási rendszer mellett idejében nem tudta forgalomba hozni készleteit, most pedig, bár már korlátlan mennyiségben adja, házhoz is szállítja s nyolc fillerre szállította le a tavalyi burgonya kilóját, nem akad vevője. A romlásnak induló burgonyát most a fővárosi sertéstelepen használják fel.

— A huszonkettes dátum és a háboru. A nagy küzdelembe, amely most már a tizenkettedik hónap felé fordul, újra és újra visszatér a huszonkettes szám, mintha valami különös és kivételes jelentősége volna. A háboru sorsa múlt évi július 22-én dőlt el, amikor a monarchia ultimátumot intézett a szerb kormányhoz, rá augusztus 22-én következett a metzi csata, ahol a németek a francia hadsereg egyharmadát szétverték. Most március 22-én adta meg magát Przemysl vára, május 22-én pedig kitűnő szövetségeseünk, Olaszország üzent hadat. A legkellemesebb visszatérése a huszonkettes dátumnak most következett be június 22-én, Lemberg visszafoglalásával, amelynek remélhetően még akad párja.

— Elsülyesztett angol cirkálók. Athénből jelentik: Egy ideérkezett kereskedelmi hajó 126 tengerészt hozott. A hajó kapitánya jelenti, hogy török tengeralattjárók vasárnap két angol cirkálót elsülyesztettek. A legénységből százhuszonhatot a görög hajó vett fel.

— Galicia gazdasági helyzete. Krakólól jelentik: Még hozzávetősen sem lehet megállapítani azt a gazdasági kárt, amely Galiciát a háborus viharok nyomán érte. Általában nagy az élelmiszerhiány, de vannak járások, hol bőven van élelmiszer. Az oroszok ugyanis a polgári lakosság közlekedését belitították, a vonatok kizáróan katonai szolgálatot teljesítettek, a lakosság lovát, kociját pedig szintén hadügyi célokra lefoglalták. Az élelmiszer szállítása ilyképp lehetetlenné vált s a kereslet és kínálat között az egyensúlyt helyreállítani nem lehetett. Májusig az oroszok gondoskodtak az inséges lakosság élelmiszeréről, visszavonulásuk megkezdése óta azonban már erre nem volt idejük. A menekültek egy része meglepetéssel látja visszatérése alkalmával, hogy földjét távollétében megmunkálták: az orosz hadvezetőség itt-ott mezőgazdasági munkálatokra rendelt ki csapatokat. A baromfi- és marhaállomány teljesen elpusztult és irtózatos nyomorúságban van a zsidó lakosság, a melyeket koncentrációs táborokba szállítottak az oroszok.

— Kitüntetett aradi tisztiek. A király az ellenséggel szemben vitéz magatartásáért Jacques Mot Miksa 33. gyalogezredbeli századost a signum laudissal tüntette ki. Ugyancsak a signum laudist kapta meg az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért Molnár Lajos 12. huszárezredbeli huszárkapitány az ismert aradmegyei versenytárló tulajdonos és sportsman.

— Istentisztelet az evangélikus templomban. Vasárnap június 27-én délután 4 órakor német nyelvű istentisztelet lesz a németországi és a monarchiabeli németül tudó katonák, illetve sebesültek részére. Ez uton is kérjük a kórházak t. parancsnokságait, hogy az evang. vallású németül tudó sebesülteket az istentiszteletre elvezetessék.

— A repceolaj lefoglalása. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a minisztérium rendeletet bocsátott ki, a mellyel a kivételes törvények alapján elrendeli a repceolaj zár alá vételét, még pedig nemcsak azokat a készleteket foglalja le, amelyek jelenleg egyes egyének, vagy cégek tulajdonában vannak, hanem azokat is, amelyeket a rendelet hatálya alatt később fognak előállítani. Egy métermázsát meg nem haladó készletekre, illetve a saját ipari üzem teleptetéséhez szükséges mennyiségekre a rendelet nem vonatkozik. Kötelező egyszerre mind a repceolaj-készletek bejelentése, valamint az előző hónap tényleges termelésének és a folyó hónap előrelátható termelésének hónapponként való felülvizsgálata, a hatóságokhoz való bejelentés kapcsán. A rendelet megszegését két hónapig tejedő elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtják. A repceolaj maximális árára vonatkozóan kibocsátott rendelet tovább is érvényben marad.

— Lemberg visszafoglalása és a zászlók. Egyik környékbeli városkában Lemberg visszafoglalását nem ünnepezték olyan formában, ahogy azzal az ottani omléltó és zászlókészítő megelégedett volt. Ezen nézetének aztán kifejezést is adott a következő falragasszal:

Tisztelt Házurak! Ne sajnálják azt a pár koronát, vegyenek zászlót! Jönnék még dicsőséges napok: Az oroszok kitakarodása Galiciából. Románia hadat üzent Oroszországnak. Varsó eleste! Sib. Sib. És aztán március 15., meg október 6-ika mindig lesz. Egy zászló mindig jó jön, ha van a háznál. Nem is beszélve a képviselőválasztásokról...

— Gyermekkocsik, összecsukszó gyermek tolokocsik, gyermek ülő-székek rendkívül nagy választékban Hegedűs Gyula cégnél Arad, Andrassy-tér 16. 191

— Írógépeket, levélbélyeg-gyűjteményeket és egész könyvtárakat méltányos áron vesz Kerpel Izsó könyvkereskedése. 193

— Egy kis árjegyzék kivonatai Fischer áruházának a Szabadság-téren, u. m.: nyereselyem női és férfi-ernyők Kor. 4.50 fillér, férfi cerna-harisnyák katonák részére is megfelelők, 50 fillér párja. Turista ingek nagy választékban 3 korona darabja, rövid alsónadrágok 1.50 fillér. Mindenki keresse fel a Fischer áruházát a Szabadság-téren. Fénykép kedvezmény. 227

— Felhívjuk a tanuló ifjuság figyelmét a szünidő alkalmából Kerpel Izsó 100.000 kötetes kölcsönkönyvtárára.

— Írásmunkák, sokszorosítások, írógép-javítások, előnyös árban eszközöketnek. Gyors-, gépiró és könyvelői szaktanfolyam Ziffer és Hollós Br. Bohus-palota 1887

Fogházra ítelt hadseregszállító.

(Nyolc métermázsza romlott szalámiért nyolc havi fogház.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Temesvár, június 25.

Káldory Marcell, az Aradforgalmi Részvénytársaság igazgatója a katonaság részére szalámit szállított, amelyet azonban a katonaság visszautasított azzal, hogy romlott és így az egészségre ártalmas. Ezt a szalámit Káldory feldolgoztatta és pedig olyként, hogy a romlott anyagot kiszedni, a jó húst pedig újból tölteni rendelte. A dologról a hatóság is tudomást szerzett és a husvizsgáló állatorvos és a kerületi orvos véleménye alapján megállapítást nyert, hogy a raktárhelyiségben a belvárosi raktárból ládákból szállított mintegy nyolc mázsza romlásnak indult szalámi került feldolgozásra.

Ebből kifolyólag indult meg az eljárás Káldory ellen. A vádirat azonban nemcsak Káldory ellen irányult, hanem azok ellen is, akik a feldolgozásban közreműködtek, nevezetesen Jellinek Alajos irodaszolga, Hozák András raktáros és Weisz János házmester ellen is, sőt vádat emelt az ügyesség Klein Bernát irodavezető ellen is, aki a büntető eljárás meg-hiusítása érdekében letagadta azt, hogy a társaság Uri-utcai telepén feldolgozás alatt lévő szalámi van.

A járásbíróság április 17-én foglalkozott az ügyvel. Káldory azzal védekezett, hogy az ő célja csupán az volt, hogy a jó és rossz szalámit egymástól elkülönítve, csupán a jó szalámit használja fel, s távol állott tőle az a tudat, hogy ő ezzel a cselekményével mások egészségét veszélyezteti. Egyébként is az újonnan feldolgozott szalámiból sokan ettek, anélkül, hogy bármi bajuk is történt volna, ami legtöbb bizonyítéka annak, hogy a feldolgozás folyamán csak jó anyagot töltöttek. A többi vádlot azzal védekeztek, hogy ők utasítás szerint jártak el, s gondos ügyeltek arra, hogy az átdolgozás után romlott anyagok ne maradjanak.

A járásbíróság a tanúk egész légióját hallgatta ki ez ügyben s a bizonyítás befejeztével meghozta ítéletét, amely szerint Káldori Marcell igazgatót közegészség elleni vétségben büntetésnek mondotta ki s ezért őt nyolc havi fogházra és 1000 korona pénzbüntetésre ítélte. Büntetésnek mondotta ki továbbá az ellenük emelt vádbeli cselekményben Jellinek Alajos irodaszolgát s három havi fogházra és 500 korona pénzbüntetésre, Hozák András raktáros, mint büntetését egy heti fogházra és 100 korona pénzbüntetésre és végül Weisz János házmestert három havi fogházra és 500 korona pénzbüntetésre. Klein Bernát irodavezetőt azonban fölmentette a járásbíróság az ellene emelt vád alól. Az ítélet ellen a vádlottak, valamint a védők felebbezést jelentettek be. Papp Silviusz dr. ügyész, aki a vádat

képviselte, Klein Bernát fölmentése és Hozák bűnrészességének minősítése ellen jelentett be felebbezést.

Felebbezés felytán a temesvári törvényszék, mint felebbezési bíróság, május 10 én foglalkozott az ügyel. A védők a bizonyítás kiegészítését indítványozták, különösen pedig vegyész-szakértő meghallgatását kérték azon alapon, hogy a lefolytatott szakértői szemle aggályos, amennyiben ellenőrző szakértő nem alkalmaztatott. A törvényszék azonban ezen indítványokat mellőzte s az ítéletet csupán Weisz János vádlottra vonatkozó részében változtatta meg akként, hogy büntetését egy havi fogházra szállította le, mivel ez, mint felfogadott napszamos, munkaadójának erkölcsi nyomása alatt eselekedett. Az ítélet egyébként hangozó szavakkal szól a hadsereg küzdelmeiről és a visszaéléseket ostromozza.

Az ítélet ellen vádlottak és védők semmisségi panasszal éltek, minek folytán az ügy a temesvári királyi ítélőtáblához került harmadfokú és végső döntés végett. A tábla az ügyel tegnap foglalkozott. A vádat Zobay Ferenc királyi ügyész képviselte, Káldory Marcell védelmét Vértés Adolf dr., a többi vádlottakét pedig Ungár Adolf dr. látta el.

A másodbírósági ítélet felolvasása után közzéadó a semmisségi panaszok elutasítása mellett az ítélet helybenhagyását kérte. A megállapított büntetendő eselekmény tényálladékaikat fenforogni látja, mert a tényállás a kihallgatott tanúk, különösen pedig a hatósági személyek vallomásaival bizonyítottnak látja. Vértés Adolf dr. védő kérte a másodbíróság ítéletének elutasítását és védenca felmentését. Ungár Adolf dr. védő csatlakozott Vértés dr. által előterjesztett védelemhez és a maga védenca nevében csupán azt emelte ki, hogy az ő ténykedésük nem volt más, mint a parancs teljesítése, náluk tehát teljesen hiányzott a cél tudata s ennek logikus következményeként az alanyi bűnösség. A tanács visszavonults hosszabb tanácskozás után kihirdette ítéletét, mely szerint a semmisségi panaszt elutasítja. Az ítélet jogerős.

NYÁRI SZINHÁZ.

Szombat, 1915. június 26 án:

Horváth Mici vendégfelleptével

Zsuzsi kisasszony.

Operette 3 felvonásban.

Kedzete este 8 órakor.

Felolós szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.*

Limbeck János és fia első m. kir. szab. érckoporsó gyára és temetésrendező vállalata.

endrődi Salacz Gyula, királyi tanácsos, Arad szab. királyi város nyugalmazott polgármestere egy a saját, valamint az alólírottak és az összes rokonok nevében is mély fájdalommal tudatja, hogy a legjobb gyermek, testvér és rokon

endrődi Salacz Béla,

Arad sz. kir. város nyugalmazott aljegyzője, folyó évi június hó 25 én, reggeli 7 órakor, életének 30 ik évében, hosszas és súlyos szenvedés után Világoson elhunyt.

A felejthetetlen drága halott földi maradványai Aradra elszállítatván, a felső temető halottas csarnokában a római katolikus anyaszentegyház szertartásai szerint június hó 26-án d. u. 4 órakor fognak beszenteltetni és az ottani családi sírkövekben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent mise áldozat a boldogult lelki üdvéért folyó hó 30-án d. e. 9 órakor fog a főt. minorita-ayák templomában az egék Urának bemutattni.

Drága emlékét mindig kegyelettel fogjuk megőrizni!

Arad, 1915. június hó 25-én.

Ifj. endrődi Salacz Gyula, endrődi Salacz Iván, endrődi Salacz Erzsébet, endrődi Salacz Ilona, mint testvérei. Endrődi Salacz Gyuláné szül. Lavotka Margit, Szalay Gyula, Faragó István, sógorai és sógoronője. Endrődi Salacz Margit, legifj. endrődi Salacz Gyula, ifj. endrődi Salacz Béla, Faragó Pista, unokaöccsei és unokahugal. 121

Adler Andor és üzemeinek személyzete fájdalommal tudatják, hogy hosszabb időn át hű munkatársa és illetve a szeretett kartárs

Grün József úr,

a 63-ik cs. és k. gyalogezred hadnagya

a Lemberg előtti nagy ütközetben, Wiszenka mellett, egy ellenséges golyótól találva, f. hó 19-én hazájáért hősi halált halt.

Emlékét szeretetteljes kegyelettel fogjuk megőrizni.

Arad, 1915. június hó 25-én. 2267

ARADI KÖZLÖNY.

1915. évi július 1-től új előfizetést nyitunk az Aradi Közlöny-re.

Az Aradi Közlöny

a világháború eseményeiről mindenkör a legálaposabb és a legfrissebb tudósításokban számol be. Közleményeinek eredetisége és érdekessége, valamint háborús híreinek megbízhatósága révén is legolvasottabb napilap.

Az Aradi Közlöny-t

a közönség minden rétege olcassa, épen ezért egyben a legjobb hirdetési organum is.

A kiadóhivatal nyaraló és bevonult előfizetőinek, előbbieknek a nyári tartózkodási helyre, utóbbiaknak a tábori postán pontosan utána küldi

az Aradi Közlöny-t.

Az Aradi Közlöny előfizetési árai:

Helyben:

Vidéken:

Egy óra 2 K — f.

Egy óra 2 K 40 f.

1/4 évre 6 K — f.

1/4 évre 7 K — f.

Tessék mutatványszámot kérni.

**A szépségápolás titka a használandó
szépitőszerek helyes megválasztása!** Ime ez az oka miért oly kedvelt

**Rozsnyay Serail arckenőcse
Rozsnyay Serail krémje.**

Mindkettő kipróbált jó hatású készítmény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fillér. 1 tégely krém 1 korona.

Szines arcporok!!!

Próbadoboz 50 fillér! Kék, zöld, lila, testszin, sárga, barna Színházi vagy este kávéházi világításnál csodás hatású.

Kapható:

1845

Rozsnyay Mátyás gyógyszerertárában Arad, Szabadság-tér.

*6 gymnasiumot végzett fiatalember, aki
a szünidő alatt a gyógyszerészettel foglalkozni akar, felvétetik Hajós Árpád
gyógyszertárában.*

Gyöngyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájüreget desinficiálja, utólze igen kellemes. Ára egy porcellán-szelencének 60 fillér.

Lábizzadás,

kézizzadás

biztosan és leggyorsabban elmulik a „PEPPO” folyadék és Peppo” hintőpor segítségével. Szárit! Szagtalanít!

Peppo folyadék ára utasítással 1 korona. Peppo-hintőpor ára utasítással 70 fillér.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedüli nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrassy-tér 22. sz. (Megyeházzal szemben.)

15445-915.

Hirdetmény.

A m. kir. kereskedelmi miniszternek engedélye folytán az aradi m. kir. állami ipari szakiskola igazgatósága megkeresésünkre iskolájának 28 tanulóját aratógépesznek képezte ki.

Ezen aratógépeszek a város gazdálkodó közönségének rendelkezésére állanak. Amidőn erről Arad város gazdálkodó közönségét értesítjük, felkérjük az aratógép kezelőket igényelőket, hogy erre vonatkozó igényeiket legsürgősebben az aradi m. kir. állami ipari szakiskola igazgatójának bejelenteni sziveskedjenek.

A bejelentésnek magában kell foglalnia azt, hogy a fizető gazda hány gépeszre, hány napra, hónapra tart igényt.

Tudomására hozzuk a gazdálkodó közönségnek, hogy a szakiskola által kiképzett aratógépesznek utazási költsége oda és vissza, nemkülönben a lakás és teljes eltás a helyszínen a gazda által megtérítendő, illetőleg nyújtandó és hogy kisebb időre a gépesznek napidíja 6-8 korona, hosszabb időre pedig 5-6 korona.

A városi tanács.

Uj cukrászda.

Ertesítem az igen tisztelt fogyasztó közönséget, hogy Asztalos Sándor- és Chorin Aron-utca sarkán

cukrászda üzletet nyitottam,

ahol állandóan készletben tartok mindennemű finom, friss süteményeket olcsóbban mint bárhol.

Fagyaltok: kis adag 32 fillér, nagy adag 48 fillér. Egész jeges kávé 50 fillér.

Bármely megrendeléseket pontosan eszközölök és házhoz szállítok. — Szíves pártfogást kérek, kitűnő tisztelettel 2172

Fejér János,
cukrász.

4067-1915. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter ur 18500-1915. száma körrendelete szerint az aratási munkák elvégzéséhez fűződő országos érdek szemellett tartásával több száz darabból álló aratógép-készletet létesített eladásra és Aradon a m. kir. gazdasági felügyelőség biztosa meg a helybeli vasútállomáson raktározott teljesen új Bächer-Melichár gyártmányú marokrakó aratógépek ellátásával. A gépek vételára a megfelelő rudhordó előállvánnyal és minden más szükséges alkatrészszel felszerelve, a gyártmány szerint 589, 620 és 635 korona, amire még a gépeknek Budapestre az illető helyre való szállítási költsége járul. A gépek felszerelve, a szállításra alkalmas állapotban állanak raktárban.

Azon kisgazdák és gazdakörök tehát, akik a felforgó rendkívüli viszonyok között az aratási munkát csak gépekkel tudják elvégezni és akiknek eddig nem volt módjukban megfelelő gépek beszerzéséről gondoskodni, a gépek

eladásával megbízott tisztviselőhöz fordulhatnak, aki fel van jogosítva, hogy a gépeket készpénzfizetés ellenében minden további szavatosság nélkül elad hassa. Az eladásnál azonban elsősorban gazdaköröknek és kisbirtokosoknak kérvényei fognak figyelembe vétetni és csak ha ezek igényeinek kielégítése után maradnak gépek, akkor fognak a fennmaradó gépek másoknak is eladatni.

Arad, 1915. június 20-án.
Varjassy, polgármester.

**Költözők
figyelmébe!**

villany bevezetéseket,
csillár átszereléseket
jutányosan végez 481

Kalmár József
villanszerelési vállalata
Arad, Salac-utca 2. sz.
242. Telefonszám 242.

11990-1915.

A szabad Maros folyóban és az élőviz csatornában való fürdés eltöltése.

Hirdetmény.

Mind gyakrabban megismétlődő szerencsétlenségek igazolják, hogy a szabad Marosban és az

élővizcsatornában való fürdés életveszéllyel jár. A Maros medre és az élővizcsatornának annak takarítása folytán fenéktalaja, helyenkénti mélysége folytán változik és ujonnan keletkező örvényei áramsebessége nemcsak az uszni nem tudók, de a gyengébb uszók életére is a legnagyobb veszélyt képezi.

Mint hogy a Maros folyón létesített ingyenes fürdők mindenkinek rendelkezésére állanak és teljesen feleslegessé teszik az életveszéllyel járó szabadban való fürdözést, a közönség életbiztonságának megóvása érdekében a szabadban való fürdést az 1885. évi XXIII. tc. 25. §-a alapján Arad sz. kir. város rendőrhatalóságának egész területén betiltom és figyelmeztetem a lakosságot, hogy mindazok, akik ezen tilalom ellen vétnek, a hivatkozott törvény 185. §-a szerint fognak büntetettélni. Egyidejűleg felkérem a szülőket, gyámokat, gondnokokat, a tanoncokat tartó iparosokat, kereskedőket, az elemi és középiskola igazgatóit, hogy a felügyeletük alatt álló gyermekeket, tanulókat, a rendeletben foglalt tilalomról tántassák ki és ügyeljenek, hogy az szigorúan betartassék.

Greón, főkapitány.

Használt

Ólom
megvételre kerestetik

4035-1915. pm.

Hirdetmény

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál üresedésben lévő évi 1600 korona fizetés és 640 korona lakbérrel javadalmazott köztisztviselési felügyelői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy iskolai képzettségüket és netán másutt töltött szolgálati idejüket igazoló bizonyítványaikkal felszerelt kérvényeiket hozzám címezve legkésőbb f. évi július hó 5-ig hivatalomhoz nyújtsák be.

Arad, 1915. június 18-án.
Varjassy polgármester.

ZSIR

prima, egészséges idel dísznózsír 10 kilogramtól kezdve kg-ja 4-80 K-ért és

Burgonya

waggonként kapható

Kalmár Endre

Arad, Asztalos Sándor- és Chorin-utca sarok. 2197
670. Telefon szám 670.

15585-915.

Hirdetmény.

Arad szabad kir. város háztartására vonatkozó 1914. évi számadását és összes mellékleteit az 1886. évi XXI. t. cikk 17. §-a értelmében f. év és hó 21-étől számított 15 napra a főszámvevő hivatali helyiségében közszemlére kitenni rendeljük.

Szabadságában áll bármely adófizető polgárnak annak adatai ellen esetleges észrevételeit az ezen tárgyban összehívandó közgyűlést megelőzőleg 5 nappal a városi tanácsához benyújtani.

Arad, 1915. évi június 19-én.
A városi tanács.

14792-1915.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur értesítése szerint az elesett tisztek és legénység emlékére azok arcképeivel ellátott népszerű könyv fog kiadatni.

Felhívjuk városunk lakosságát, hogy a gyulai 2. honvédsereg kötelékébe tartozott elesettek fényképeit, rövid életrajzi adatokkal ellátva Gyulára, a 2. honvéd gy. e. Pótzászlóalj hivatalnak minél rövidebb idő alatt be- küldjék.

Arad, 1915. június 12.
A városi tanács.

Ha szeplőjeitől

meg akar szabadulni,

Ha tiszta, fehér arcból

óhajt, használjon okvetlen Hajós-féle

Ibolya „Doré” krém.

Ara egy tégelynek 1 korona.

Ibolya Doré szappan 70 fill. Ibolya Doré puder 1 K 20 fill.
Vigyázat a „Doré” szóra.

Legjobb fekete v. barna
Hajfestő
a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szőrvesztő-Depilior. E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt arc, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fentl szerek kaphatók a készítőnél **Hajós Arpád** gyógyszer-tárában
ARAD, Andrassy-tér 22. sz.
Alapítottatott 1886. évében az Aradmegyei Közkórház számára.

Vezérszerepet töltenek be
a világhírű

TURUL-CZÍPŐK

“TURUL”
CZÍPŐGYÁR RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG ♦ TEMESVÁR

A monarchia legna-
gyobb cipőgyára.

130 saját fióktelep.
900.000 pár évi gyártás.
1200 munkás és alkalmazott.

Fiókraktár:

Arad,
Minorita-palota.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik. Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűkkel 8 fillér. Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelzendők. A legkisebb hirdetés 60 fillér. Az apróhirdetések előre fizetendők. A hirdetések délután 1/6 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

ELLÁTÁS.

Uri család

asztalánál elsőrendű ebédkoszt, esetleg vacsora is, havi bérletben kapható. Bővebbet Andrassy-tér 8. szám, I. emelet.

ALKALMAZÁST KERES.

Tisztelegés

fiatal özvegy asszony mindenekelőtt főzőnőnek ajánlkozik, ugyanottan egy kis leány gyermektelen házaspárhoz mindenekelőtt ajánlkozik. Varjassy Lajos-utca 216. sz. 2289

Fiatal

vidéki hadmentes, nős kereskedő keres százalékra vagy elszámolásra jömenetelő fűszerüzletet, vagy vendéglőt nagyobb mezővárosban, vagy nagyközségben. Ajánlatokat kérek „Onálló” jellegre e lap kiadóhivatalában. 2285

Nyugdíjas vasutas

könyvvezetői, irodai, vagy bizalmi állást elvállal. Cím a kiadóhivatalban. 2248

Érettségizett,

magyar-német nyelvet bíró fiatal-ember irodalmi állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2267

ALKALMAZÁST NYER.

Fiatal fűszeres segéd

julius 1-re keresetlik. Sáfrán Emil, Győrök. 2288

Keresek

fiatal ügyes segédet vegyeskereskedésembe, aki románul is beszél, azonnali belépésre. Weisz Mór, Székudvar. 2286

Két kis flu mellé

14-15 éves értelmes leány felvétetik. Jelentkezhetni Andrassy-tér 25., IV. sz. lépcső, I. emelet, ajtó 29. Ugyanitt egy mindenekelőtt felvétetik.

INGATLAN.

Seprősn

500 hold kaszáló, kisebb részletekben is, őszig legelőnek kiadó. Kralovánszky Kálmán, Seprős. 2284

ÜZLETEK.

Dohányüzlet,

forgalmas helyen, átvételre keresetlik. Cím a kiadóhivatalban. 2252

Andrassy-tér 8.

szánu házban egy kisebb üzlethe-lyiség — különösen dohányüzlet-ének alkalmas — azonnala ki-adó. Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában, József főherceg-ut 22. szám.

KIADÓ LAKÁS.

Egy szoba és kamarából álló pincelakás kiadó Apponyi-ut 1. sz.

Andrassy-tér 8. sz.

alatt egy I. emeleti utcai lakás, mely irodának, vagy üzleti célra igen alkalmas, augusztus 1-re ki-adó. Bővebbet a házmesternél.

2 szobás

udvari lakások Andrassy-tér 8. sz. alatt azonnala kiadók. Bővebbet a házmesternél.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Arató gép

Cormick-féle marokrakó eladó 400 koronáért Stefánuts János plébánosnál Mondorlakon. (Arad m.) 2274

Ajánlok

prima raffiát legolcsóbban Roth József, Eötvös-utca 3. Telefon 63. 1708

Háztartási cikkek

és bútorok elköltözés miatt, jutányosan eladók. Weitzer János-utca 8. II. 1812

Papírszalvéta

1000 darab 5 koronáért kapható Pichler Sándor papírkereskedésében, Szabadság-tér. 781

Korékpár

keveset használt, teljesen jókarban, eladó Varjassy Lajos-utca 178. sz. 2208

414-915. g. sz.

Árlejtségi hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város részére szállítandó 350 waggon tűzifa gépfűrészszel való használatára iránt, 1915. év július hó 5-én d. e. 10 órakor árlejtséget tart.

Bánatpénzül leteendő 300 korona készpénzben, vagy elfogadható értékpapírban.

Az árlejtséson csak írásbeli ajánlatokkal lehet részt venni.

Az írásbeli ajánlatok lezárta az árlejtsé megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtségi feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtségi feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtsé megálzólag is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeének 1915. évi június hó 21-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Birtokosoknak, gazdáknak cséplésre, üzemeknek, malmoknak ajánlok

elsőrendű zsilvölgyi darabos szenet

igen méltányos árak mellett

Roth József
szénkereskedő, Arad. 2117

Legfinomabb

Petroleum

Str. 56 fillér.

1011

Braun N. A.

festékraktárában

Arad, Boros Beni-tér 7.